ВАТАНИМИЗ РАВНАҚИ УЧУН

Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети ва Министрлар Советининг органи

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН • 17 июнь 1974 йил, душанба ◆ № 141 (15.921). ◆ Баҳоси 2 тийин.

Кеча бепоён Ватанимизнинг ҳамма ерида, шу жумладан серқуёш Ўзбекистонимизда СССР Олий Советига сайловлар бўлиб ўтди. Сайлов халқ оммаси сиёсий, меҳнат ва ижтимоий активлигининг эркин намойишига айланди.

ИДЕОЛОГИЯ ИШИ ЖАНГОВАР ВА ТАЪСИРЧАН БЎЛСИН!

Ўзбекистон Коммунистик партияси Марказий Комитетининг яқинда бўлиб ўтган XV пленуми «Республика партия ташкилоти идеология ишининг аҳволи ва КПСС XXIV съезди қарорларини бажариш юзасидан уни янада яхшилаш тадбирлари тўғрисида»ги масалани кенг ва атрофлича муҳокама қилди. Бу масала юзасидан КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари ўртоқ Ш. Р. Рашидов доклад қилди. Докладда ва музокараларда қатнашган ўртоқларнинг нутқларида пленум муҳокамасига қўйилган масаланинг туб моҳияти, идеология соҳасида қилинган ва қилинаётган ишлар [illegible] конкрет фактлар асосида чуқур таҳлил қилиб берилди.

Кейинги йилларда партиямизнинг ҳозирги замон шароитида марксизм-ленинизмни ривожлантириш йўлида қилаётган хизматлари айниқса катта. Партия мамлакатимизда социалистик ва коммунистик қурилиш тажрибасини илмий умумлаштириш соҳасида, жаҳон революцион жараёнининг проблемаларини, ҳозирги халқаро муносабатларнинг хусусиятларини таҳлил этиш йўлида, совет халқининг [illegible] тарихий бирлиги — совет халқининг таркиб топиши ва ривожланиши тўғрисидаги, бутун [illegible] хулосаларини назарий ва илмий жиҳатдан асослаб берди.

Коммунистик партиямиз КПСС XXIV съезди белгилаб берган социал-иқтисодий программани катта муваффақият билан амалга оширмоқда. Коммунистик қурилишда идеология ишларининг роли, шубҳасиз, ошди. Коммунизм қурувчисини [illegible] тарбиялаш ва уни камол топтириш бутун идеологик ишимизнинг марказида. Шу боисдан ҳам партия Марказий Комитети, унинг Сиёсий бюроси, шахсан КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежнев кишиларни ғоявий жиҳатдан тарбиялаш [illegible] масалаларига [illegible] эътибор бермоқдалар.

Республикамизда беш йилликнинг уч йили яхши ва қувончли натижалар билан якунланди. Халқ хўжалигимизнинг асосий тармоқлари план топшириқларидан оширилиб [illegible] ривож топмоқда. Уч йил ичида саноат маҳсулоти 27 процент кўпайди [illegible] транспорт ва алоқа коллективлари уч йиллик топшириқларни [illegible] бажардилар. Капитал қурилиш соҳасида қилинаётган ишлар, айниқса салмоқли ва самарали. Беш йилликнинг уч йили мобайнида ўн миллиард сўмдан ортиқ капитал маблағ ўзлаштирилди. Қишлоқ хўжалигимизда эришилаётган муваффақиятлар ҳаммамизни қувонтиради. Беш йилликнинг уч йили ичида давлатга 14 миллион 128 минг тонна, яъни планда белгиланганидан 1 миллион 293 минг тонна кўп пахта топширилди. Дон, айниқса шоли, маккажўхори, мева-сабзавот маҳсулотлари, гўшт, сут, тухум ва пилла топшириш анча кўпайди. Республикамиз 1974 йил халқ хўжалик планларини бажаришда ҳам дастлабки ойларданоқ яхши натижаларга эришмоқда.

Коммунистик партия ўзининг ғоявий-тарбиявий фаолиятида улуғ Ленин васиятларига, унинг назарий, илмий меъросига, марксизм-ленинизмнинг бебаҳо бойлигига таяниб идеология ишига ҳамиша биринчи даражали аҳамият бериб келди ва келмоқда. Жамиятни коммунистик негизда қайта қуришнинг, ижтимоий муносабатларни шакллантириш, янги инсонни тарбиялаб камол топтиришнинг қудратли воситаси бўлган идеология ишлари партия XXIV съезди ва КПСС Марказий Комитетининг ундан кейинги Пленумлари қарорлари асосида кучайтирилиб, унинг жанговарлик, таъсирчанлик кучи ўсди. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг пленумида шу нарса зўр мамнуният ва баланд руҳ билан таъкидлаб ўтилдики, республикамиз коммунистлари ва барча меҳнаткашлари партиянинг ички ва ташқи сиёсатини якдиллик ва бирдамлик билан маъқуллаб, КПСС XXIV съезди қарорларидан руҳланиб, Ватанимиз бахт-саодати йўлида, мамлакатимизда коммунистик қурилишнинг улуғвор программасини амалга ошириш йўлида зўр ғайрат ва битмас-туганмас матонат билан меҳнат қилмоқдалар.

Шак-шубҳасиз республикамиз партия ташкилотлари партия XXIV съезди қарорларини изчиллик билан амалга ошира бориб, партиявий, ташкилий-сиёсий ва хўжалик соҳаларида бўлгани каби идеология ишини кучайтиришда ҳам катта ишлар олиб бормоқдалар ва бу борада бой тажриба тўпладилар. Идеология иши ўз мазмуни билан чуқур ва бой, ўз формаси билан хилма-хил бўлиб қолди. Унинг аҳоли кенг табақаларига таъсири кучайди, коммунистлар ва барча меҳнаткашларнинг марксча-ленинча ўқуви ва иқтисодий таълими даражаси ошди, меҳнаткашларни ғоявий, сиёсий тарбиялашда матбуот, телевидение, радио, адабиёт ва санъатнинг роли ҳамда аҳамияти ўсди. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг пленуми ўз қарорида шуни алоҳида қайд қилдики, кенг оммада марксча-ленинча дунёқарашни ва коммунистик ахлоқни шакллантириш, меҳнаткашларнинг сиёсий онглилигини ва ишлаб чиқаришдаги активлигини ошириш борасидаги ишлар сезиларли даражада кучайди. Социалистик мусобақа ва меҳнатга коммунистик муносабат ҳаракати янада ривож топди. Оммани совет ватанпарварлиги ва социалистик интернационализм руҳида тарбиялаш, буржуа идеологиясига ва ўтмишнинг кишилар онгидаги ҳамда хулқ-атворидаги сарқитларига қарши кураш кучайтирилди. Ёшларни партия билан совет халқининг революцион, жанговар ва меҳнат традициялари руҳида тарбиялашга катта эътибор берилмоқда.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети пленуми идеология ишларидаги ижобий натижаларни қайд қилиш билан бирга, ҳали бу соҳада бир қанча камчиликлар борлигини таъкидлади ва яқин келгусида амалга оширилиши зарур бўлган вазифаларни, реал тадбирларни бирма-бир кўрсатиб берди.

Идеология ишидаги нуқсонлар, даставвал, бу соҳада формализмга йўл қўйилаётганида, коммунистик қурилиш практикасидан ажралиб қолиш ҳолларида, оммавий оқартув муассасаларининг фаолияти ҳозирги замон талабларига мувофиқлаштирилмаганлигидадир. Пропаганда ва оммавий ахборот воситаларидан самарали фойдалана билмасликда кўринмоқда. Айрим область, шаҳар ва район партия комитетлари, бошланғич партия ташкилотлари, министрликлар, идоралар ва уларнинг маҳаллий органлари раҳбарлари кадрларнинг, барча меҳнаткашларнинг сиёсий-иқтисодий таълими сифатини ошириш, фан ютуқлари ва илғор тажрибаларни пропаганда қилиш масалалари билан етарли шуғулланмаётирлар. Ижтимоий фанлар борасида олиб борилаётган баъзи илмий тадқиқотлар назарий жиҳатдан заиф ва бўш. Уларда баёнчилик, юзакичилик, қуруқ тасвир, схематизм мавжуд бўлиб, ҳозирги давр жараёнлари чуқур таҳлил этилмаяпти, ижтимоий ҳодисалар партиявий, социал-синфий принциплардан туриб тегишлича тўғри баҳоланмаяпти. Санъат ва адабиётимиз ҳам айрим нуқсонлардан ҳоли эмас. Баъзан, ҳақиқий воқелигимизга, совет кишиларининг юксак диди, маънавий эътиқодига муносиб бўлмаган саёз, юзаки, бадиий жиҳатдан ғўр, хом, ҳатто ғоявий жиҳатдан зарарли асарларнинг чиқиб кетишига йўл қўйилмоқда.

Партия, совет, комсомол ва касаба союз ташкилотлари ўтмишнинг айрим кишилар онгида, турмушида ҳали ҳам сақланиб келаётган сарқитларига, жамият ҳуқуқ-тартиботларини бузувчиларга, текинхўрлик, ичкиликбозлик, безорилик, шахсий бойлик орттириш, хотин-қизларга нотўғри муносабатда бўлиш каби чирик иллатларга қарши беомон кураш олиб боришлари. бюрократизм, сансоларлик, одамларга қўпол, сурбетларча муносабатда бўлиш сингари ҳолларга қарши кескин кураш олиб боришлари лозим.

Бизнинг идеология ишимиз партия томонидан белгилаб берилган иқтисодий вазифалар, тўққизинчи беш йиллик топшириқлари муваффақиятли бажарилишига хизмат қилиши, меҳнаткашлар кенг оммасининг ишлаб чиқаришдаги ғайрат ва ташаббусини кенг авж олдиришга, сиёсий активлигини янада оширишга кучли таъсир кўрсатиши лозим. Бунинг учун у жанговар, ҳужумкор характерда, чуқур илмий, жонли, ҳаққоний, оммабоп, тушунарли бўлиши, ҳаёт билан, кишиларнинг кундалик меҳнати билан маҳкам боғланган бўлиши зарур.

Пленум ўз қарорида партия ташкилотларидан кадрларнинг марксча-ленинча ўқувини уюштиришда, унинг ғоявий-назарий савиясини бутун чоралар билан оширишни, коммунистлар ва барча меҳнаткашлар иқтисодий таълимига эътиборни кучайтиришни, маданий-оқартув муассасаларининг ишларини яхшилашни, меҳнаткашларни коммунистик руҳда тарбиялашда матбуот, телевидение, радио, санъат ҳамда адабиётнинг ролини ҳар тарафлама кучайтиришни талаб қилди. Партия ташкилотлари идеология ишига илмий-ижодий ёндашишлари, бу соҳада тўпланган тажрибаларни мунтазам равишда анализ қилиб боришлари ва такомиллаштиришлари, унинг янги-янги форма ва усулларини тадқиқ қилишлари, бу соҳада хизмат қилувчи барча кишиларнинг масъулиятини оширишлари лозим.

Идеология иши бутун партиянинг, барча коммунистларнинг, ҳамма кадрларимизнинг жонажон, муқаддас ишидир.

Барча совет кишилари қатори Социалистик Меҳнат Қаҳрамони М. Юсупов Ватанимиз ва халқимиз бахт-саодати учун овоз берди. Шунингдек, Тошкентнинг Октябрь районидаги 5/69 сайлов участкасида ҳам сайловчилар зўр активлик кўрсатиб, барвақт овоз бериб бўлишди. Суратларда: Куйбишев районидаги 42/2 ва 5/69 сайлов участкаларида сайловчиларнинг овоз бериш пайти акс эттирилган. А. Тўраев фотолари.

МОСКВА САЙЛОВ КУНИДА

1974 йил. 16 июнь. Москвада эндигина тонг отяпти. Башанг кийинган одамлар олий гражданлик бурчини бажариш—мамлакат давлат ҳокимиятининг олий органи — СССР Олий Совети депутатлигига кўрсатилган номзодларни ёқлаб овоз бериш учун сайлов участкаларига бормоқдалар. Москваликлар бюллетенларни қутиларга ташлаб, коммунизм идеалларига садоқатларини яна бир карра намойиш қилмоқдалар.

Ўтган тўрт йил мобайнида Москва анча ёшарди, янада кўркамлашди. Сайловдан-сайловгача ўтган вақт мобайнида 1,9 миллион москвалик янги уйларга кўчиб чиқди, 122 та янги мактаб, неча ўн минг ўринлик болалар боғча ва яслилари 50 тадан кўпроқ поликлиника, 16 та кино театр ва бошқа кўпгина муассасалар қурилди.

Пойтахт Бауман сайлов округининг сайловчилари билан бўлган сайлов олди йиғилишида КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежнев КПСС XXIV съезди ўртага қўйган вазифалардан бирини — пойтахтни намунали коммунистик шаҳарга айлантириш вазифасини комил ишонч билан ҳал этаётган москваликларнинг меҳнатдаги активлигини юксак баҳолади. Москва меҳнаткашлари беш йиллик топшириқларини муддатидан аввал бажариш учун бошланган умумхалқ социалистик мусобақасида пешқадамлик қилмоқдалар.

Москваликлар Коммунистик партия билан Совет давлатининг раҳбарлари — Л. И. Брежнев, Н. В. Подгорний, А. Н. Косигин, А. А. Гречко, В. В. Гришин ўртоқлар пойтахтда СССР Олий Совети депутатлигига овозга қўйишга розилик берганликлари билан фахрланадилар.

Сайлов бюллетенларига ўзларининг жамоат ва меҳнат фаолияти билан миллион-миллион совет кишилари учун намуна бўлиб қолган кишиларнинг номлари ёзилган. Улар орасида машҳур бинокор, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Н. А. Злобин, донгдор тўқувчи Социалистик Меҳнат Қаҳрамони М. С. Иванникова, болалар врачи Л. С. Богатирева, педагог Е. А. Шекутева, СССР Фанлар академиясининг президенти М. В. Келдиш, РСФСР халқ артисти Е. А. Фадеева, ишлаб чиқаришнинг бошқа илғорлари, олимлар, адабиёт ва санъат арбоблари бор.

Бауман округи сайловчилари учун бу галги байрамнинг алоҳида завқи бор. КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежнев шу округдан СССР Олий Совети депутатлигига овозга қўйилди. Меҳнаткашлар овоз бериш пунктларига байрам кайфиятида, Леонид Ильичнинг сайлов олди нутқидан олинган зўр таассурот билан келдилар.

46-участка. Бу участка 2-автотрактор электр аппаратлари заводи билан ёнма-ён жойлашган. Корхона коллективи мамлакатда биринчи бўлиб СССР Олий Совети Иттифоқ Советига ўртоқ Л. И. Брежнев номзодини кўрсатди. Корхона гальваник участкасининг бош мастери, Улуғ Ватан урушининг қатнашчиси, коммунист Афанасий Парфенович Чачин бюллетенларни қутига ташлайди. Унинг хотини, заводнинг собиқ ишчиси Анна Ефимовна ва қизи студент Наташа ҳам у билан бирга овоз беради. Афанасий Парфенович гражданлик бурчини бажо келтириб бўлгач бундай деди:

— Мен ўртоқ Л. И. Брежнев учун овоз беришдек катта бахтга муяссар бўлдим. 14 июнь куни Кремлнинг Съездлар саройида депутатликка номзод билан учрашувда қатнашишга мушарраф бўлдим. Бу учрашув бутун умр эсимда қолади.

Ленинград тош йўли. Бу тош йўл пойтахтнинг энг кўркам районларидан бири — Ленинград районини бошдан оёқ ўқдек кесиб ўтади. Бутун азим шаҳарда бўлгани каби бу ерда ҳам одамлар эрта тонгдан бошлаб районнинг 123 та сайлов участкаси жойлашган муҳташам уйлар ва маданият саройларига, ёруғ мактаб биноларига йўл олдилар. 94-сайлов участкаси шуларнинг биридир.

Коммунистик меҳнат бригадасининг раҳбари, Пётр Алексеев номидаги Москва майин мовут фабрикасининг мастер ёрдамчиси Н. Я. Лузган бюллетенларни қутига ташлади.

— Бугун барча совет кишилари учун қувончли кун, — дейди у. —Сайлов — совет демократиясининг байрамидир. Биз Ватанимизнинг энг муносиб ўғил ва қизлари, учун овоз берамиз. Мен партиямиз билан давлатимизнинг таниқли арбоби, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Н. В. Подгорний учун қувона-қувона овоз бердим.

Тўқувчилар оиласи — шу фабриканинг мастер ёрдамчиси В. М. Кудряшов, унинг хотини Клавдия Дмитриевна, уларнинг 18 яшар ўғли Андрей сайлов участкасига биринчилар қатори келди.

— Бизнинг кайфиятимизни аъло деса бўлади, — дейди Виктор Михайлович. — 15 июнь куни бригадамиз ярим йиллик топшириқ барвақт бажарилганлиги тўғрисида рапорт берди.

Мен, деди у сўзини давом эттириб, халққа, Ленин партияси ишига чексиз садоқатли номзод— КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР Министрлар Советининг Раиси А. Н. Косигин учун овоз берганимдан бахтиёрман. Москва меҳнаткашлари уни СССР Олий Совети Миллатлар Советига ўз вакили қилиб кўрсатдилар. Енгил саноатдаги ветеран ҳам, кадр ишчи ҳам, кечагина келган йигит ва қиз ҳам Алексей Николаевичнинг бу тармоққа қилаётган ғамхўрлигини яхши билади.

Москваликлар ва пойтахт меҳмонлари КПСС XXIV съезди белгилаб берган яратувчилик планларини, Тинчлик программасини амалга ошириш учун, партиянинг доно ички ва ташқи сиёсати, халқ бахт-саодати учун, коммунизм учун овоз бердилар.

(ТАСС).

ТОНГ ҚЎШИҒИ

Дилбар тонг, оппоқ тонг отмоқда. Бугунги тонг, айниқса файзли ва жозибали. Пойтахт меҳнаткашлари қўшиқ билан, куй билан уйғондилар. Бу куй ва қўшиқлар диллардаги қувонч, кўзлардаги шодлик нурига ҳамоҳанг. Бу тонг ҳамма завод ва фабрикаларига, қадрдон дастгоҳлари ёнига, иш жойига эмас, сайлов участкаларига ошиқдилар.

55/10-Тошкент-Куйбишев район сайлов участкасига қарашли 99-мактаб биносига жойлашган агитпунктдамиз. Агитпункт чиройли қилиб безатилган.

Сайлов қутиси ёнига 80 ёшли аёл Шафоат Абдуҳолиқова келади:

— Илгари Оққўрғон маҳалласи қуп-қуруқ ер эди,— деб гап бошлади у, — қишда лой, ёзда чанг, тор кўчалардан яёв юрардик. Шу ердан Эски шаҳардаги қариндошларникига паранжини қийшиқ ёпиниб қатнаганим кечагидек эсимда. Совет ҳукумати даврида маҳалламиз ҳам, маҳалламиз одамлари ҳам ўзгариб кетди. Энди у кўчалардан ном-нишон ҳам қолмади. Шаҳарни у чеккасидан, бу чеккасига троллейбуслар, автобуслар қатнайди. Кафтдек текис асфальт кўчаларнинг икки четига тартиб билан тушган иморатларни кўриб кўзинг қувонади. Шуларни ўйлаганимда замонамиздан айланай, дейман.

Сайлов участкасида рўйхатдаги 1916 сайловчининг кўпчилиги соат 11 гача овоз бериб бўлди. Улар 115-Тошкент сайлов округидан СССР Олий Совети Миллатлар Совети депутатлигига номзод— КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Шароф Рашидович Рашидов ва СССР Олий Советининг Иттифоқ Совети депутатлигига номзод Чкалов номли авиация заводининг разметкачиси Татьяна Кузьминична Ляшко ўртоқлар учун зўр уюшқоқлик ва якдиллик билан овоз бердилар.

Бу ерда СССР Олий Советига сайловлар СССР халқларининг дўстлиги, коммунистлар ва партиясизлар блокининг мустаҳкам бирлиги намойишига айланиб кетди. Сайлов тантаналари узоқ вақт давом этди.

М. МИРЗАМУҲАМЕДОВА.

* * *

СССР Олий Советига сайлов ўтказувчи 37/86-сайлов участкаси 200-мактаб биносига жойлашган. Эрта тонгданоқ бу ерда карнай-сурнайларнинг дилларга завқ бағишловчи садолари янгради. Участка сайлов комиссиясининг аъзолари ҳамма нарсани овоз беришни бошлаш учун тайёрлаб қўйишган. Ҳали қуёш ёстиғидан бош кўтариб улгурмасидан сайловчилар тўплана бошлашди. Пенсионер Ҳалил ота Самиғов, Ленин ордени кавалери, шахсий пенсионер, кекса коммунист Зокир Солихоновлар ўз фарзандлари, келинлари билан овоз бергани келишди. Отахонларнинг чеҳрасида серзавқ табассум жилва қилади.

Шу пайт участка сайлов комиссиясининг раиси Альберт Оқилов сайловчиларни митингга таклиф қилди. Кекса коммунист Зокирхон Солихонов халқимизнинг муносиб фарзандлари — СССР ташқи савдо министри Николай Семёнович Патоличев, Тошкент шаҳар партия комитетининг биринчи секретари Асадулла Ашрапович Хўжаев номзодлари учун овоз беражагини айтиб, сўнгги йилларда меҳнаткашларнинг турмуш фаровонлигини ошириш, шаҳар ва қишлоқларни ободонлаштириш партиянинг доимий эътиборида бўлиб келаётганлигини таъкидлади.

Сайловчилар кетма-кет сайлов қутилари ёнига келиб овоз бераётирлар. Кўксини орден ва медаллар безаган ишчилар билан бирга уларнинг бугунги шогирдлари ҳам овоз беришяпти. Соат 11 га яқинлашганда 3083 сайловчининг деярли ҳаммаси якдиллик билан овоз бериб бўлганди.

Пойтахтимиздаги 132-мактаб биносига жойлашган 9/67 шунингдек, қолган барча сайлов участкаларида ҳам СССР Олий Советига сайловлар зўр активлик билан ўтди.

Ж. САЪДУЛЛАЕВ.

КОЛХОЗЧИЛАР ОВОЗИ

САМАРҚАНД, (**«Совет Ўзбекистони» мухбири**). Мирбозор Нарпай районидаги энг қадимги қишлоқлардан бири. Лекин сўнгги вақтда қишлоқ қиёфаси тубдан ўзгарди, яшарди.

Обод ва гўзал қишлоқ аҳолиси СССР Олий Советига сайлов кунини шод-хуррамлик билан кутиб олди. 16 июнь эрта тонгда асфальт кўчалар, В. И. Ленин ҳайкали ўрнатилган хиёбон сайловчилар билан тўлиб кетди. Карнай-сурнай садолар янгради, ўйин-кулги авжига чиқди.

Эрталаб соат олти. Участка сайлов комиссиясининг раиси, колхоз партия комитетининг секретари Шукур Жабборов тўпланганларга мурожаат қилиб, уларни СССР Олий Советига кўрсатилган номзодлар учун овоз беришга таклиф қилади.

Биринчи бўлиб овоз беришга кекса сайловчилар таклиф этиладилар. Ҳаммадан олдин 1918 йилдан КПСС аъзоси, республика аҳамиятидаги шахсий пенсионер Расул ота Исохўжаев овоз берди.

Сайлов участкасида рўйхатга олинган 2300 сайловчининг ҳаммаси эрталабки соат 11 бўлмаёқ овоз беришда қатнашиб бўлди. «Победа» колхози аъзолари СССР Олий Совети депутатлигига номзод, ҳамқишлоқлари Бобошер Шавҳиев ва Каттақўрғон ёғ-мой комбинатининг ишчиси Розия Рашидова учун якдиллик билан овоз бердилар.

Самарқанд область Нарпай районидаги «Иттифоқ», «Москва», «Октябрь», «Ўзбекистон» ҳамда Ленин номли колхозларда ҳам сайлов умумхалқ байрамига айланиб кетди. Икки сайлов орасида ташкил топган Оқтош шаҳрида сайловчилар овоз беришда зўр уюшқоқлик ва якдиллик билан қатнашдилар.

Л. ЭРГАШЕВ.

ДЕМОКРАТИЯМИЗНИНГ ЁРҚИН ТАНТАНАСИ

«СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ» ВА ЎзТАГ МУХБИРЛАРИ ХАБАР ҚИЛАДИЛАР

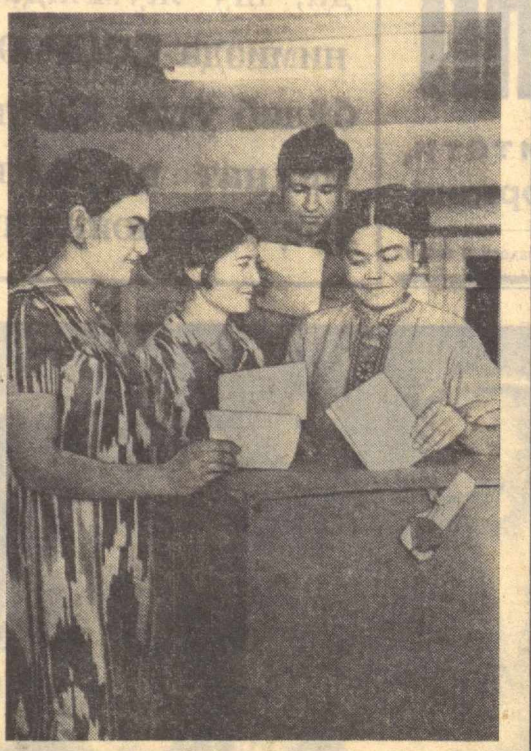

Пойтахтимиз — Тошкентдаги сайлов участкаларида СССР Олий Советига сайловлар зўр кўтаринкилик руҳида ўтди.

Суратларда: Ленин районидаги 8/65 ва Собир Раҳимов районидаги 83/18 сайлов участкаларида овоз бериш пайти.

А. Тўраев ва И. Глауберзон фотолари.

МУНОСИБ НОМЗОДЛАР УЧУН

◆ ТОШКЕНТ областида «Ўзбекистон ССР беш йиллиги» совхозининг марказий участкаси одатдагидан эрта уйғонди. Эрталаб соат олтида 44/99-сайлов участкасига илғор хўжаликнинг катта бир группа меҳнаткашлари келишди. Бу ерда энг кекса пахтакор, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Ф. Ф. Измайлов биринчилардан бўлиб овоз берди.

Совхоз меҳнаткашлари, деди Ф. Ф. Измайлов ,ҳар йил мўл ҳосил етиштирмоқдалар. Мен касбдошим мўл ҳосил устаси, гектаридан 50 центнердан пахта етиштирган ва шу йилнинг ўзидаёқ беш йиллик планини бажариб бўладиган Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Энвер Алиев учун зўр қувонч билан овоз бераман.

Ўртоқ Л. И. Брежнев ўзининг сайловолди нутқида ҳар бир беш йиллик жамиятимиз тараққиётида сезиларли қадам эканлигини айтди. Бизнинг совхозимиз ҳам беш йиллик планни тўрт йилда бажариб, ҳар гектаридан 41 центнердан ҳосил олиш учун курашмоқда.

◆ ФАРҒОНА областининг Й. Охунбобоев районидаги Ленин номли колхоз меҳнаткашлари Ватан тўғрисида, Коммунистик партия тўғрисида сўзларни дилга жо этиб ўртоқ Л. И. Брежневнинг сайлов олди нутқида айтилган ажойиб истиқболдан руҳланиб сайлов участкаларига келганлар.

Ўрта мактабнинг янги биносида жойлашган сайлов участкасига биринчи марта овоз бераётган бир группа йигит-қизлар келишди.

Мактабни битириб чиқаётган, Ўзбекистоннинг биринчи президенти Йўлдош Охунбобоевнинг набираси Гулнора Охунбобоева, бугун менинг учун шодиёна кун, деди. Халқ блоки номзодлари учун овоз берар эканмиз, ҳар биримиз бахтиёр ёшлик учун жонажон Коммунистик партияга миннатдорчилигимизни изҳор қиламиз.

◆ БУХОРО области сайлов комиссиясига областнинг узоқ чорвадор районларида овоз бериш қандай бораётганлиги тўғрисида тез-тез маълумотлар келиб турибди. Томди ва Конимех районлари яйловларида жойлашган 60 та сайлов участкасининг ҳаммасида эрталаб соат 10 гача сайловчиларнинг ярмидан кўпи ўз гражданлик бурчларини бажариб бўлди.

КПСС XXIV съезди директивалари асосида қурилаётган Бухоро ип-газлама комбинати меҳнатчилари ҳам актив овоз бердилар.

ҒАЛЛАКОРЛАР ОВОЗИ

ЖИЗЗАХ. Зомин районидаги «Ударник» совхози республикамизда илғор ғаллакор хўжалик сифатида шуҳрат қозонган. СССР Олий Советига бўладиган сайловлар кунини зўр меҳнат кўтаринкилиги билан кутиб олган ғаллакорлар бугунги кунни зарбдор меҳнат вахтаси деб эълон қилдилар. 141/87-сайлов участкаси раиси, «Ударник» совхозининг директори Ленура Алиева овоз беришга ошиқаётган сайловчилар митингини очиқ деб эълон қилди. Ўзининг кириш сўзида шундай деди:

— Жиззах чўлининг қоқ ўртасида жойлашган «Зарбдор» посёлкаси буюк яратувчилар штабига айланди. Область «Обручевосовхозстрой» трестига қарашли кўчма механизациялашган колонна қурувчилари чўлқуварлар учун дастлабки 20 та турар-жой биноси қуриб битказишди. Айни пайтда юбилей йили шарафига мўл ҳосил етиштириш учун курашаётган ғаллакорлар бу йилги ҳосилни йиғиштириб олишга уюшқоқлик билан киришдилар. Ўнлаб комбайнчилар дастлабки ҳосилни хирмонга тўкдилар. Меҳнатимизнинг самараси Ватанимиз қудратини мустаҳкамлашга хизмат қилади.

Шундан сўнг кекса сайловчи, социалистик ишлаб чиқаришни тиклаш ва мустаҳкамлаш даврининг ветерани, пенсионер Мўмин ота Очилов сўз олади. Совет сайлов системасининг афзаллиги ҳақида гапириб шундай дейди:

— Бугунги бажарилган ҳар бир иш коммунизм моддий-техника базасини яратиш учун хизмат қилади. Бу ишга ҳисса қўшишдан улуғ иш йўқ.

Биринчи бор овоз бериш учун келган ёшлар қувончини ифодалаш қийин. Улар номидан механизатор Абдураҳмон Исматов сўз олади. СССР Олий Советн депутатлигига номзоди кўрсатилган область партия комитетининг биринчи секретари, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони С. М. Тоиров, Мирзачўл районидаги «Ўзбекистон» совхозининг директори, донгдор механизатор Инобат Охуновалар учун бераётган овозим социалистик ватанимизнинг одил сиёсати ҳамда унинг қудрати учун деб биламан.

Сайловчиларга «Ударник» совхозининг, «Ленинизм» ўрта мактабининг ҳаваскорлари хизмат қилишарди. Шу куни куй ва қўшиқ остида, пионер салюти остида соат 10 гача 1656 сайловчининг ҳаммаси уюшқоқлик билан овоз берди. Улар орасида чўлқувар қурувчилар, машҳур ғаллакорлар бор эди. Улар бу йил кўплаб дон, бир миллион дона тухум, минг тоннага яқин гўшт, 670 тонна сут етиштириш учун ғайрат билан ишламоқдалар.

Н. МИРЗАЕВ.

НУРЧИЛАР ШАҲРИДА

Бугун нурчилар маскани бўлган Ширин шаҳрида ўзгача тантана. Шаҳар қуёшдан олдин уйғонди. Кўча-кўйларда сайлов участкаларида, йўлкаларда шодлик, тантана. Биз шаҳардаги энг йирик сайлов участкаларидан бири бўлган 188/2-сайлов участкасидамиз. Соат 6 га яқинлашгач бу ерда қисқача, аммо ҳаяжонли йиғилиш бўлди. Участка сайлов комиссиясининг раиси Николай Строшко биринчи овоз бериш шарафи шаҳарнинг энг кекса қарияси, 93 ёшли Мария Флотовага берилганини маълум қилади. М. Флотова ўзининг партия ва ҳукуматимизга бўлган чексиз миннатдорлигини изҳор этиб, кўпчиликнинг қарсаклари остида бюллетенни қутига ташлайди. Шундан сўнг овоз бериш қизғин авж олиб кетади. Биз бу сайлов участкасида биринчи бўлиб овоз беришга келганлар орасида Сирдарё ГРЭСи қурилишида жон фидо қилаётган азаматларни кўрдик. Улар билан суҳбатлашдик. Бош механика бўлимининг автокран машинисти Усмонқул Салимбоев, шу коллектив булдозерчиси Аркадий Павельев, бетончилар бригадасининг бошлиғи Михаил Воронюк ва бошқа донгдор кишилар шу ерда овоз бериш учун навбат кутиб турибдилар. Сирдарё «ГРЭСстрой» тресги бетончилар бригадасининг бошлиғи Михаил Петрович Воронюкни кўпчилик танийди. У раҳбарлик қилаётган бригада бетончилари ўтган сайлов арафасида Сирдарё ГРЭСи бош корпуси пойдеворини ётқизишни биринчи бўлиб бошлаб бериш шарафига муяссар бўлган эдилар. Бугунги кунда ҳам Воронюк раҳбарлик қилаётган коммунистик меҳнат бригадаси аъзолари сайлов кунига катта меҳнат зафарлари билан келдилар. Беш ойлик план 140 процент бажарилди. Сайлов арафасида эса бригада бошлиғининг кўкрагига Меҳнат Қизил Байроқ ордени тақиб қўйилди. Воронюк раҳбарлик қилаётган бригада аъзолари беш йиллик топшириқни тўрт йилда бажаришга қатъий қарор қилганлар.

— ГРЭСимизнинг эртанги куни учун, яшнаётган шаҳримиз учун, тинчлик ва бахт-саодат учун овоз берамиз, — деди тўлқинланиб Михаил Петрович, — партиямизнинг иродаси, халқимизнинг чексиз жасорати туфайли жуда катта ишлар амалга оширилмоқда. Буни Сирдарё ГРЭСи қурилиши фронтида олиб борилаётган катта ишлар ҳамда нурчилар маскани бўлган Ширин шаҳри мисолида очиқ-ойдин кўриш мумкин.

Бу ГРЭСни фахр билан Сирдарё қуёши деб атамоқдалар. Ҳақиқатан ҳам Ўрта Осиёдаги энг йирик иссиқлик электр станцияси кўп ўтмай ҳақиқий Сирдарё қуёшига айланиб қолади. Сирдарё ГРЭСи бунёд этилаётган улкан қурилиш майдонини ҳамда Ширин шаҳрининг бугунги жамолини кўриб дилингиз қувонади. Ўтган икки сайлов орасида бу ерда жуда катта ўзгаришлар рўй берди. Бундан тўрт йил олдин ҳозирги шаҳар ўрнида Фарҳод посёлкаси бўлиб, унда 4 мингга яқин аҳоли истиқомат қилар эди. Ҳозир эса Ширин шаҳрида 15 мингдан ортиқ ГРЭС қурувчилари истиқомат қилмоқдалар. Шаҳардаги кўпқаватли уй-жой бинолари, 120 ўринли касалхона, мактаблар, болалар боғчалари ҳамда бошқа бинолар, текис йўллар ва соя-салқин хиёбонларнинг ҳаммаси янги, икки сайлов орасида бунёд этилди. Энг муҳими, икки сайлов орасида Сирдарё ГРЭСининг иккита энергоблоки қуриб битказилиб, фойдаланишга топширилди. Ҳозирги кунларда эса ГРЭСнинг учинчи энергоблоки қурилиши қизғин олиб борилмоқда.

Сирдарё ГРЭСи бунёдкорлари ўзлари бунёд этаётган улкан нурхонанинг келажаги учун, порлоқ ҳаётимиз учун овоз бердилар. Бу ерда сайлов ниҳоятда уюшқоқлик ва кўтаринки руҳ билан ўтди.

В. СТАРИКОВ,
А. УМАРОВ,

ДАРЁЧИЛАР ҚУВОНЧИ

Сурхон воҳасининг меҳнаткашлари СССР Олий Советига сайловлар кунини баланд руҳ билан, меҳнат кўтаринкилиги ниҳоятда ошган вазиятда кутиб олдилар. Термиз дарё порти посёлкаси байрам либосига бурканган. Ҳамма жойда ашула ва куй садолари янграйди. Тонг шабадасида олбайроқлар, меҳнаткашларни якдиллик билан овоз беришга чорловчи шиорлар ҳилпирайди.

Қадимий Жайхун янада мавжланиб оқаётганга ўхшайди. Амунинг бўтана сувлари қирғоққа зарб билан урилиб, гирдобланиб, хас-чўпларни бир зумда домига тортиб кетади. Улкан биржалар карвонини тортиб келаётган «Тошкент» теплоходи қирғоққа яқинлашяпти. Бу илғор экипаж аъзолари ярим йиллик юк ташиш планини сайловлар куни—16 июнда бажарганликлари ҳақида ғалаба рапорти беришга ошиқяптилар.

Мана, дарё портининг сайлов участкаси. Тонгдан одамлар билан гавжум. Участка сайлов комиссияси раиси В. Н. Елагин тўпланганларни сайловлар куни билан табриклагач, уларни овоз беришга таклиф этади. Биринчи бўлиб «Ашхобод» теплоходининг дарғаси, Ленин ордени кавалери Жумақул Жумабоев сайлов бюллетенларини қўлига олади. У сайловчиларга қарата шундай дейди:

— Бундан 50 йил муқаддам битта теплоход билан ҳар ойда 300 тонна ва қайиқларда 150 тонна, жами 450 тонна юк ташиларди. Ҳамма ишлар қўл кучи билан бажариларди. Ҳозирчи, ҳозир гўё мўъжиза рўй бергандек. Қисқа вақтда ҳамма нарса ўзгариб кетди. Замонавий комплекс механизациялашган порт барпо этилди. Юк ортиш, тушириш ва қайта ишлаш жараёнлари тўла механизациялашди. Ҳозирги пайтда 11 та теплоход билан ҳар ойда 25 минг тонна халқ хўжалик юклари ташиб бериляпти. Бу эса 1924 йилдагига нисбатан 60 баравардан ҳам кўпдир. Дарёчилар посёлкаси ҳам таниб бўлмас даражада кенгайиб, ободонлашиб, йирик бир шаҳарга айланмоқда. Бу ерда ҳамма қулайликлар мавжуд. Бу улкан ўзгаришларнинг ҳаммаси жонажон партиямиз ва ҳукуматимиз раҳнамолиги ва доимий ғамхўрлиги туфайли амалга ошяпти.

Мен дарғалик қилаётган «Ашхобод» теплоходи коллективи партиямиз ва ҳукуматимиз ғамхўрлигига жавобан бир ғайратларига ўн ғайрат қўшиб ишлаб, тўққизинчи беш йиллик планини шу йил 4 апрелдаёқ ошириб адо этди. Биз 2,5 ойдан бери янги беш йиллик план ҳисобига меҳнат қиляпмиз. Мен жонажон Ватанимиз равнақи учун, коммунистлар билан партиясизлар мустаҳкам блоки номзодлари учун овоз бераман. Бошқаларни ҳам шунга чақираман.

Бу йил сайловларда биринчи бор қатнашаётган ёш сайловчилар Сергей Маҳмудов, Лена Марчуклар совет халқларининг мустаҳкам интернационал дўстлиги учун овоз бераётганлигини айтдилар. Дарё портида 18 миллат вакили бир оила фарзандларидек меҳнат қилаётганлиги бунинг ёрқин далилидир. Шу куни 56 ёш сайловчи биринчи бор овоз берди.

Шу куни кундуз соат 12 гача дарё портининг 2,5 минг кишидан иборат сайловчилари асосан овоз бериб бўлдилар. Умумхалқ шодиёнаси ярим тунгача давом этди.

А. ХАЛИЛОВ,

УЮШҚОҚЛИК НАМУНАСИ

АНДИЖОН. Ҳамма жойдагидек Андижонда ҳам СССР Олий Советига сайловлар юксак уюшқоқлик билан ўтди. Сайловчилар халқимизнинг асл фарзандлари учун якдиллик билан овоз бердилар.

Сайлов тонгида биз Андижон шаҳрининг 14/52 сайлов участкасида бўлдик. Шу атрофда яшовчи меҳнат аҳли Андижон давлат педагогика институти биносида жойлашган бу участкага зўр уюшқоқлик билан келди. Ҳамманинг чеҳраси очиқ, руҳи тетик, димоғи чоғ эди. Улар 602-Андижон сайлов округидан СССР Олий Совети Иттифоқ Совети депутатлигига номзод, электроаппарат заводининг ишчиси Муножатхон Қосимова билан 97-Андижон сайлов округидан СССР Олий Советининг Миллатлар Совети депутатлигига номзод, СССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари, СССР Министрлар Совети фан ва техника давлат комитетининг раиси Владимир Алексеевич Криллин учун якдиллик билан овоз бердилар. Бу участкада овоз бериш барвақт бошланиб, эрта тугади. Андижон шаҳрининг бошқа сайлов участкаларида ҳам СССР Олий Советига сайловлар кўтаринки руҳ билан ўтди.

Областнинг Советобод, Шаҳрихон, Ленинск шаҳарларида, Андижон, Бўз, Балиқчи, Комсомолобод, Избоскан, Москва, Ленин, Жалақудуқ, Хўжаобод, Қўрғонтепа ва Пахтаобод районларида сайловчилар куннинг биринчи ярмидаёқ овоз бериб бўлдилар.

А. ҚУРОНБОЕВ.

АМУ ЭТАКЛАРИДА

Амунинг қуйи этакларида, Қорақалпоғистон Автоном республикаси шаҳар ва районлари, колхоз ва совхозлари, ферма ва яйловларида катта тантана, байрам. СССР Олий Советига сайловлар Ўзбекистон ССР, Ўзбекистон Компартиясининг ярим асрлик юбилейи шарафига социалистик мусобақа авж олган бир пайтда ўтмоқда. Ўтган тўрт йилда Совет Қорақалпоғистонининг саноати, қишлоқ хўжалиги, фан ва маданияти мисли кўрилмаган даражада ривожланди. Ўнлаб янги корхоналар саноат маҳсулотлари ишлаб чиқара бошлади.

Тўққизинчи беш йилликнинг белгиловчи йили халқ хўжалиги топшириқларини муддатидан олдин бажариш учун Автоном республика меҳнаткашлари социалистик мусобақани яна ҳам қизитиб юбордилар. Кўпчилик саноат корхоналари сайлов кунига олти ойлик планларини 105-110 процент бажариб келдилар. Жанубий Оролнинг ўнлаб балиқчилари, пешқадам тикувчилар, пахта тозалаш заводлари ишчилари шахсий социалистик мажбуриятларини бажариб, ўнинчи беш йиллик ҳисобига маҳсулот ишлаб чиқармоқдалар.

Бешинчи сайлов участкаси Хўжайли шаҳар маданият уйига жойлашган. Қалблари қувончга тўла сайловчилар эрта тонгданоқ бу ерга келишди.

Беш йиллик планимни икки ярим йилда бажардим, — деди сайлов бюллетенини олар экан Хўжайлидаги кийим тикиш фабрикасининг тикувчиси Турдигул Авезова, — беш йиллик охиригача икки беш йиллик планни бажараман.

Мана, гўшт комбинати ишчиси Йўлдош Назирбоев сайлов қутиси ёнига келмоқда. Комбинат олти ойлик планини муддатидан 17 кун олдин бажарди. 3 миллион 590 минг сўм ўрнига 3 миллион 610 минг сўмлик маҳсулот реализация қилинди. Бунда Йўлдош Назирбоевнинг ҳам муносиб ҳиссаси бор.

Тўрткўл, Беруний, Амударё, Хўжайли, Шуманай, Кегайли, Чимбой районлари пахтакорлари, Қўнғирот, Тахтакўпир, Нукус, Ленинобод районлари шоликорлари, чорвадорлари, соҳибкорлари, Тахиатош энергетиклари, Уст-юрт газ-нефть қидирувчи геологлари, Жанубий Орол балиқчилари коммунистлар билан партиясизлар бузилмас блокининг номзодлари учун якдиллик билан овоз бердилар.

Р. ЕШИМБЕТОВ,

ЯКДИЛЛИК БИЛАН

Якшанба куни эрта тонгданоқ барча халқимизнинг содиқ фарзандлари, коммунистлар билан партиясизлар блокининг муносиб номзодлари учун овоз беришга сайлов участкалари томон отланди. Китоб район «Шарқ юлдузи» колхозидаги сайлов участкаси жойлашган маданият саройи байрамлардагидек безатилган.

Ўтган сайловлардан буён колхоз ҳаётида жуда катта ўзгаришлар рўй берди. Хўжаликда деҳқончилик маданияти ошди, ҳосилдорлик кўтарилди. Хўжаликнинг барча тармоқлари фойда берадиган бўлиб қолди. Бундан колхоз ҳам, қишлоқ меҳнаткашлари ҳам катта моддий манфаат кўряптилар. Колхоз қишлоқлари таниб бўлмас даражада чирой очди. Янги уй-жойлар, техника парки, маданият саройи қуриб битказилди. Колхозчилар янги уй-жойларга кўчиб ўтдилар.

Эрталаб соат 6.00. Участка сайлов комиссиясининг раиси Нажмиддин Шаропов сайловчиларни бугунги қувончли воқеа — СССР Олий Советига сайловлар билан самимий табриклади ва уларни овоз беришга таклиф этди. Сайловчилар бирин-кетин сайлов бюллетенларини қўлларига оларкан, беҳад хурсандчилик билан сайлов қутилари ёнига келдилар. Улар халқ номзодлари учун овоз бердилар. Сайловчиларнинг деярли ҳаммаси эрталаб соат 10 гача овоз бериб бўлди.

Меҳнаткашлар депутатлари Қашқадарё область Советининг ташкилий инструкторлик бўлими мудири С. Йўлдошевнинг айтишича, областнинг барча сайлов участкаларида ҳам сайловчиларнинг овоз бериши уюшқоқлик билан ўтди. Область территориясида ташкил этилган 380 сайлов участкасининг ҳаммасида овоз бериш намунали ташкил этилди. Областда 375 мингдан ортиқ сайловчи кундуз соат 12 гача овоз бериб бўлди. Сайлов участкалари билан доимий равишда телефон ва радио орқали алоқа қилиб турилди. Тоғларда хазина қидираётган геологлар, чўпон-чўлиқлар, қидирувчилар, даштни ўзлаштираётган чўлқуварларнинг овоз бериши учун катта қулайликлар яратиб берилди.

П. ГАДОЕВ.

ИЛҲОМБАХШ ИСТИҚБОЛ

Аму соҳили яна байрам либосида. Хоразмнинг меҳнат аҳли умумхалқ байрамини шодхуррамлик, юксак активлик билан кутиб олди. Илғор коллективлар, беш йилликнинг пешқадамлари ярим йиллик планни СССР Олий Советига сайлов кунигача адо этишди. Воҳа деҳқонлари белгиловчи йил мўл ҳосили учун қизғин кураш олиб бормоқдалар.

Айниқса, КПСС XXIV съезди Директиваларида кўзда тутилган объектларда иш қайноқ. Туямўйин гидроузели, Урганч ёғ экстракция заводи, пиллакашлик фабрикаси, Хива гилам комбинати бунёдкорлари қурилиш суръатини кун сайин жадаллаштираётирлар. Урганч автовокзали ишга туширилиш арафасида, икки қаватли аэровокзал қад кўтаряпти.

Область меҳнаткашлари халқнинг муносиб номзодлари учун овоз бериш билан улуғ Ватанимизнинг янада гуллабяшнаши учун, халқимизнинг порлоқ истиқболи учун овоз беришди. Сайловчилар жонажон партиямизга чексиз миннатдорчилик сўзларини изҳор этдилар.

Туямўйин қурувчилари сайлов тонгини орзиқиб кутиб олишди. Бу ерда тузилган комсомол-ёшлар отряди командири, Ўзбекистон ССР Олий Совети депутати Искандар Оллаёров ёш қурувчилар фикрини ифодалаб, бундай деди:

— Зарбдор қурилишда ишлаётган комсомол-ёшлар бригадалари сайловга ғалаба рапорти билан келдилар, ярим йиллик планни муддатидан илгари бажардилар. Гидроузел котлованига бетон ётқизиш, саноат базалари, уй-жойлар, жамоат бинолари қуриш авж олдирилмоқда. 30 метр баландликдаги тўғон, 150 минг киловатт қувватга эга ГЭС, ўз қўйнига 7,8 миллиард куб метр оби ҳаёт тўплайдиган сув омборини барпо этиш биздан жуда катта куч-ғайрат талаб қилишини биламиз.

Партиямиз режалари тўла рўёбга чиқиши учун, халқимизнинг бахт-саодати учун овоз берамиз.

Коммунистик меҳнат зарбдори, экскаватор машинисти М. Қиличев, бетончилар бригадири В. Визгин, слесарь М. Машарипов ва бошқа қурилиш пешқадамлари халқ номзодлари учун овоз бературиб, юбилей йили мусобақасида илғорликни эгаллашга аҳд қилдилар.

Барча сайлов участкаларида халқнинг сиёсий активлиги, шонли Ленин партиясига чексиз садоқати яққол намойиш қилинди.

Ф. ЗОҲИДОВ,

БАХТЛИ ҲАЁТИМИЗ УЧУН

16 июнь тонг отари Наманганда ўзгача шодлик билан бошланди. Карнай, сурнайнинг ёқимли овози, чилдирманинг жаранги одамга ўзгача ёқимли кайфият бағишлайди. Кўчалар эса шод-хуррам кишилар билан тўлган. Ҳа, СССР Олий Советига сайловлар ана шундай қувончли бир вазиятда бошланди.

Область меҳнаткашлари бу кунга катта меҳнат совғалари билан келдилар. Саноат корхоналарининг коллективлари белгиловчи йилнинг маҳсулот реализация қилиш беш ойлик планини муддатидан илгари 23 майда бажардилар. Меҳнат унумдорлигини ўстириш ҳисобига маҳсулот ишлаб чиқариш ва реализация қилиш ҳажми ўтган йилнинг шу давридагига нисбатан анча кўпайди ва планга қўшимча равишда 12 миллион сўмлик маҳсулот реализация қилинди. Область пиллакорлари ўз зиммаларига олган социалистик мажбуриятларини ошириб уддаладилар. Чорвадорлар тухум тайёрлаш планини шараф билан адо этдилар.

Ўтган сайловдан бери областда ҳамда унинг маркази Наманган шаҳрида улкан ўзгаришлар юз берди. Кўплаб турар-жойлар, маданий-маиший бинолар қурилиб, фойдаланишга топширилди. Буларнинг ҳаммаси партия ва ҳукуматимизнинг меҳнаткашлар ҳақида қилаётган оталарча ғамхўрлигининг ёрқин намунасидир. Шунинг учун ҳам кўчаларни тўлдириб бораётган бу кишиларнинг ҳаммаси бахтиёр турмуш учун, эртанги ёрқин истиқбол учун овоз беришга шошиладилар.

Мана, биз Наманган шаҳридаги 8- сайлов участкасидамиз. Сайлов участкасининг раиси Саримсоқ Бойдадаев сайловчиларни овоз беришга таклиф этади. Сайлов қутиси ёнига биринчи бўлиб 35 йил заводда оддий ишчи бўлиб ишлаган Мирза Холиқулов келди. У бюллетенни сайлов қутисига ташларкан, фароғатли кексалик учун партия ва ҳукуматга миннатдорлик билдирди.

Шундан кейин сайлов қутиси ёнига ёш сайловчилардан Ҳамида Ашурова, Собитхон Отабоев, Зуҳра Турғуновалар келишди. Улар бугунги бахтиёр даврлари учун, эртанги порлоқ истиқбол учун, коммунизм иши учун овоз беражакларини айтдилар. Шу тариқа овоз бериш қизғин бошланиб кетди.

Шунингдек Чуст, Учқўрғон, Косонсой шаҳарларида, Норин, Задарё районларида, областнинг ҳамма ерида овоз бериш юксак кўтаринкилик билан ўтди.

О. ЖУМАНАЗАРОВ.

ФАРҒОНА ОБЛАСТИ ҲАФТАЛИГИ

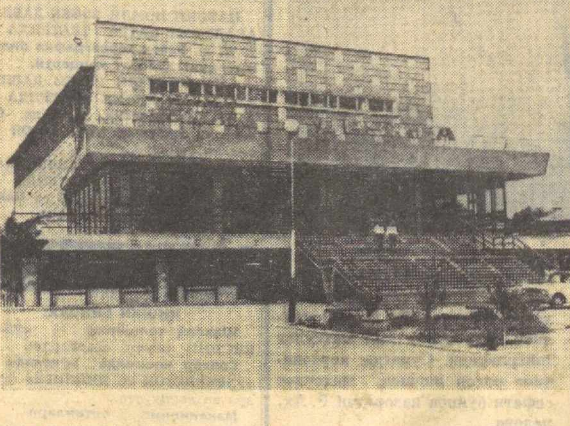

Фарғона шаҳри билан Марғилон станциясининг ўртасидаги даштлик эндиликда областнинг энг кўркам жойларидан бирига айланди. Қиргули ишчилар шаҳарчаси йилдан-йилга обод ва кўркам бўлиб боряпти. Ушбу суратда шаҳарчадаги нефтчилар маданият саройи ва «Дўстлик» кинотеатри тасвирланган.

А. Тўраев фотолари.

ИШЧИ ҒУРУРИ

Корхонамиз ҳали ёш. Унинг ишга туширилганига ўн йил-дан кўпроқ бўлди. Шу давр ичида бизнинг азот ўғитлари заводи Фарғонанинг йирик посёлкасидаги нефтни қайта ишлаш заводи, химиявий тола заводи ва бошқа йирик корхоналар қаторидан муносиб ўрин олди. Завод дастлабки йилларда [illegible] анча кенгайиб, ишлаб чиқариш қуввати кескин кўтарилди. Турли миллат вакилларидан ташкил топган коллективимиз тобора жипслашиб, [illegible] уддалаб келадиган бўлиб қолди.

Мен ана шундай меҳнатсевар, ҳамкор ва ишчанлиги юксак коллектив аъзоси эканлигим билан фахрланаман. Мактабда ўқиб юрган пайтларимда бу ерлар яп-ялангдашт эди. Завод менинг кўз олдимда қад кўтарди. Корхона пойдеворига биринчи ғишт қўйган кишиларнинг баланд руҳи, меҳнат жасоратлари ҳаммамизнинг ҳавасимизни келтиради. Шу азамат ишлар қаторида [illegible]

[illegible]

ўрнатилиб меҳнат унумдорлиги [illegible] ошмоқда. [illegible]

[illegible]

Бизнинг комсомол-ёшлар бригадамиз [illegible]

[illegible] йил. Бундан ташқари бизда маҳсулот ишлаб чиқаришнинг ўзига хос мураккаблиги, хусусияти бор. Цехлар, қурилмалар, машина ва компрессорлар бир-бири билан узвий боғланган. Бирисиз иккинчиси ишлай олмасликдан ташқари бирор жойда технологик режим бузилса, бошқа жойларда иш тўхтайди. Шу жиҳатдан участкаларда навбатчилик қилаётган ҳар бир мутахассис катта масъулият ҳис қилиб ишлашга даъват этилган. Автоматларнинг нуқсонсиз тўла қувват билан ишлашини кўзлаб, изланиш, ишлаб чиқариш жараёнларини такомиллаштириш, ускуналарни модернизация қилиш, рационализаторлик таклифларини ишлаб чиқиш коллективимиз кундалик фаолиятининг асосий мазмуни дейиш мумкин.

Кейинги йиллардаги астойдил изланиш шарофати жуда қувончли. Дастлаб ишга туширилган циркуляцион насоснинг иш принципи талабга жавоб бермас эди. Кўп вақт, кўп маблағ сарфланишига қарамай кўзланган маҳсулотни олиш қийин эди. Ана шу синтез қурилмаларига қўшимча мосламалар [illegible] тонна минерал ўғит ва дефолиантлар ишлаб чиқаришга қарор қилди. Қурилмалар қувватидан тўла фойдаланиш, белгиловчи йил вазифаларини муддатидан олдин бажариш юзасидан коллективлар ўртасида социалистик мусобақани кенг авж олдириш ва меҳнат интизомини янада мустаҳкамлаш юзасидан аниқ тадбирлар белгиланди.

Бизнинг комсомол-ёшлар бригадамиз ҳам партия йиғилишида бўлган гаплардан хулоса чиқариб, янги куч-ғайрат билан меҳнат қиляпти. Бўлимимиздаги 17 комсомол аъзоси шу йил учун қабул қилган шахсий мажбуриятларини қайта кўриб чиқдилар. Ана шу янги ҳисоб-китобларга кўра, аммиак синтези бўлимининг коллективи йиллик топшириқларни 17 кун олдин бажариши керак. Ҳаммамизнинг бутун диққат-эътиборимиз ана шунга қаратилган. Сўзимизнинг устидан албатта чиқамиз.

Р. МАМАРАЖАБОВ,
Фарғона азот ўғитлари заводи 1-аммиак синтези цехининг слесари, бўлим комсомол ташкилотининг секретари.

РУС АЁЛЛАРИ

Биз — интернационалистлармиз

2. ДАРЁЛАР

Ижтимончи йилларда саводсизликка қарши, паранжига қарши курашган аёллар ҳозир профессорлар, тарихчи ва шарқшунослар, олимлар сафидадир. Ўзбекистонимиздаги олий ўқув юртларида минглаб хотин-қизлар ўқимоқда. Неча ўнлаб хотин-қизларимиз илмий фаолиятини давом эттириб, фаннинг, замонамизнинг актуал проблемалари устида ишламоқдалар. Улар актив жамоат арбоблари қаторида бор. Хотин-қизларимиз колхоз ва совхозларга раҳбар, партия ва комсомол ишларида қатнашмоқда. Биргина Тошкент университетининг ўзида неча ўнлаб олимлар илмий ишлар билан банд. Бир нарсани эслаш ўринли бўлади: 1923 йилда олий ўқув юрти у ёқда турсин — мактабларда ўқиётган қизлар ҳам бармоқ билан санарли эди, маҳаллий аҳолидан чиққан ўқитувчи аёл йўқ эди. Фақат ўша йиллардагина ўзбек хотин-қизлари [illegible] институти «Инпросвдан» биринчи қалдирғоч бўлиб чиқди. Улар атиги етти киши эди. — Етти паранжили аёл эдилар. [illegible]

[illegible]

бағрларида кўм-кўк буғдой бошоқлари чайқалиб турибди. Яшил буғдойзорлар оралаб юрган оппоқ сочли рус аёли илмий кузатувлар билан банд. Кекса аёлнинг тоғлар оралаб кезиши, ёшларни ҳам орқада қолдириб қоялар томон кўтарилиши ҳавасингизни келтиради. Аёл ўзи яратган ўсимликлар дунёсидай сира хазон билмайди, у доимо гуркираб ўсиб, қуёшга пешвоз чиқаётган буғдойзорлардай барқ уриб яшайди. Ундаги куч, ундаги истеъдод, яратиш, яшаришга интиқлик ҳали не-не гўзалликларга етаклайди уни. Аёлнинг минглаб шогирдлари сафида фан доктори Т. А. Саримсоқов, Т. Ўрозбоев, Т. Зоҳидов каби олимлар ҳам бор. Совет Ўзбекистонида фаннинг равнақ топиши, истеъдодли олимларнинг бўлиши шубҳасиз В. И. Лениннинг номи билан, у йўллаган И. А. Райковадек заҳматкаш олимларнинг номи билан боғлиқ. Эндиликда замондошларимиз, фан кишилари кашфиётлар қилиб, зафарларни қўлга киритаётган эканлар, ўзларига билим ва фан сирларини, ленинча яшаш, қуриш принципларини ўргатган И. А. Райковадек ажойиб мураббийларига доимо ҳурматдадирлар. Мана, улуғ дорилфунунда устоз мураббийлар сабоғини олиб, катта ҳаёт йўлига чиқиб олган шогирдларнинг юрак сўзлари. Асқад Мухтор — ёзувчи:

— Тошкент Давлат дорилфунуни ҳали мен туғилмасдан олдин таъсис этилган. Унинг муаллимлари бизларнинг ғамимизни еб, дорилфунунгина эмас, балки дорилҳаёт, дорилсаодат тузиб берган экан. Раҳмат уларга! Мана, яна бир шогирднинг дил изҳори: С. Сирожиддинов — Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг вице-президенти: — Туркистон Давлат университетидек фан эҳромини биринчи бўлиб очган, ўлкада илм тараққиёти учун база яратган, бу йўлда меҳнат, талант, ғайратларини сарф қилган рус олимларини Ўрта Осиё халқлари ғоят зўр миннатдорчилик билан ҳурматлайдилар...

Университетимиз эллик ёшдан ошди. Республикамиз эса эллик ёшга тўляпти. Умрининг эллик уч йилини Тошкент Давлат университети, унинг талабалари камоли учун сарф этган И. А. Райкова кўпинча танҳо қолиб ҳаёл сурганида, ҳаёт ижод йўлларини сарҳисоб айлаганида, биздек журналистларнинг саволларига жавоб бермоқ учун ўтган йиллар карвонига қайрилиб назар ташлаганида дили равшан тортади. Нега? У Ленин васиятларини сидқидилдан адо этди. У Ленин васиятларига то ҳануз содиқ қолди. У доҳий ишониб топширган юксак мажбуриятни аъло даражада адо этиб, кўп миллатли ўзбек диёрининг мумтоз кишилари, ардоқли онахонлари сафидан ўрин олди. Университетимиз 50 йил давомида 30 мингдан ортиқ малакали мутахассис кадрлар тайёрлаб берган экан, бу кадрлар шубҳасиз рус олимасининг ҳам меҳрли сўзларини тинглаган, илм сабоқларини олган. Ҳозир университетимизнинг аудиторияларида 15 мингдан зиёд ўзбек, қорақалпоқ ва қардош республикаларнинг ўғил-қизлари билим олаётган экан, шубҳасиз уларнинг ҳам дилида шу рус аёли мазмунли лекциялари, ибратли ҳаёт йўллари билан билим чироғини ёқаётир. Университетимизни мен улкан билим наҳрига ўхшатаман. Бизлар эса дарёлармиз. Билим наҳридан сув ичиб, ҳаёт бўстонларига оқиб бораётган дарёлар.

Университетимизда ҳозир 50 дан ортиқ миллат ёшлари билим олар экан, шубҳасиз уларнинг ҳар бири шу рус аёли кўзини очган илм чашмасидан баҳра олади. Бир сўз билан айтганда Владимир Ильич ёққан билим ёғдуси, университет пештоқига қадалган алвон байроқ ишончли, истеъдодли чароғбонлар қўлида, И. А. Райковадек ҳормас, толмас ленинчи коммунистлар қўлида. Саксон баҳорларни кўрган аёл дилида, виждонида ҳамон ўша масъулият, ўша садоқат, ўша бурч ҳисси яшайди. Биз унинг сиймосида, унинг толмас орзуларида ,жанговар ишларида шубҳасиз Ленин издошларининг ишини кўриб турамиз. Шундай кишиларнинг тарбиясини олганимиздан, шундай кишиларнинг нигоҳи тушган, пойи қадами етган университетда таҳсил кўришимиз билан фахрланамиз. Рус аёлига, рус онасига таъзим этишимизнинг ҳам боиси шудир. Чунки, ўзбекларда таъзим-ҳурмат ва эҳтиромнинг рамзи.

Тонг... Оппоқ сочли, нуроний чеҳрали рус аёли бекат томон юриб боряпти. У билимга чанқоқ талабалари қошига ошиқмоқда. Ҳар одимда у шогирдларига дуч келади, бош қимирлатиб саломлашади. Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартияси олтин юбилейида бундай онахонларимиз албатта тўй бошидадир.

Эътибор ОХУНОВА.

[illegible] билан тил топтирган, [illegible] билан яқин қилган, [illegible] ва маданий юксалиши[illegible]златишда муҳим роль [illegible] доҳий номи билан атал[illegible] [illegible]ент Давлат университ[illegible] [illegible]ғбонлари сафида ҳа[illegible] [illegible]ус аёли бор. Сочлари [illegible] оппоқ, сийнасида ку[illegible] [illegible] бор, мунис бу рус аё[illegible] [illegible] мингинчи талаба[illegible] [illegible] сабоғини бераётган[illegible] [illegible] унинг Ўзбекистонимиз [illegible]лиқ бўлган хотиралари[illegible] [illegible]нлиги, ўзбек зиёлилари, [illegible]ёрига бўлган муҳабба[illegible] [illegible]лилигининг самараси [illegible]. Илария Алексеевна[illegible] [illegible]ралар дафтарини варақ[illegible] [illegible] юзлаб олимлар, илм [illegible]га ўлан бешик бўлган [illegible]ниверситетимизнинг та[illegible]н, унинг туғилиш йил[illegible] [illegible] қийинчиликлар билан [illegible]ади. Ўша йиллар... Рос[illegible] [illegible]ик кишиларга азоб бе[illegible] [illegible]бир вазиятда «Тур[illegible]влат университети» де[illegible] [illegible]нг тилга олиниши катта [illegible] ва сиёсий аҳамиятга [illegible] Рус олимлари В. И. [illegible]лланмаси билан ана [illegible]ир йилларда ўзбек зи[illegible] [illegible] тақдири ҳақида бош [illegible]а келдилар. Улар сафи[illegible] Райкова ўшанда ёшгина [illegible]ш рус қизи, университет[illegible] [illegible]к қизларини жалб этиш[illegible] [illegible]лотчилик билан ўз фао[illegible] [illegible]ошлаган эди.

Эндиликда Райковадай [illegible]абоғини олиб, фан чўққи[illegible] [illegible]эллаган улуғ кишилари[illegible] [illegible]тли олимлар, давлат ар[illegible] [illegible] дунёга машҳур ёзувчи[illegible] [illegible] эгамиз: Ўлмас асарла[illegible] [illegible]жаҳон адабиёти хазина[illegible] [illegible]осиб ўрин ололган Ой[illegible] [illegible]ор Авезов, Социалис[illegible] [illegible]т Қаҳрамони марҳум [illegible] Ниёзий, ўзбек аёлла[illegible] [illegible]шган биринчи врач, ме[illegible] [illegible]нлари доктори З. Уми[illegible] [illegible]фессор Р. Х. Аминова [illegible] юзлаб машҳур кишила[illegible] [illegible]улар жумласидандир. [illegible]т, хусусан доҳий Ле[illegible] [illegible]анмаси билан келган [illegible]лексеевнадек рус педа[illegible] [illegible]рлар давомида эзилган [illegible]га илм-маърифат, бахт [illegible]ўрсатди. Кўрсатдигина [illegible]алифбосини ўқитди ҳам. [illegible]унёсини бойитди.

[illegible]гина эмас, Ўрта Осиё [illegible], қардош Тожикистонда [illegible]ли районларида ўсим[illegible] [illegible]нёсида илк бора катта [illegible]ан ҳам шу рус аёли — [illegible]ова эди. Унинг илмий [illegible]шлари халқ хўжалиги[illegible] [illegible]вачилигимиз равнақи [illegible]м аҳамиятга эга бўлди. [illegible] Помир тоғларига би[illegible] [illegible] қадами етган олима [illegible]рда денгиз сатҳидан [illegible] баландликда чорва [illegible]қа — арпа, буғдой ва [illegible]мликлар ўстириш мум[illegible] [illegible] кашф этди. Иллария [illegible]а умрининг ўттиз йили[illegible] [illegible]сиё ўсимликлари дунё[illegible] [illegible]ишга, тоғ бағирлари[illegible] [illegible] шароитини кузатишга [illegible] У ойлаб, йиллаб тоғ[illegible] [illegible]аларда, чўлларда кез[illegible] [illegible]ашган илмий экспеди[illegible] [illegible]анда муҳим аҳамият [illegible]. Олима кўп йиллик [illegible]рини умумлаштириб, [illegible] чорвачиликда мустаҳ[illegible] [illegible] базасини ташкил этиш [illegible]ақида докторлик дис[illegible] [illegible]ни ёқлади. Илгари тоғ бағрларида мутлақо ўсимлик ўсмасди, — деб ҳикоя қилади помирликлар. Хорог шароитида тоғда 2 ойдан ортиқ кезиб юриш мумкин эмас эди. Инсон иродаси, инсон мақсади, аёл юрагининг фармонига тоғлар ҳам буйсинди. Биз Тожикистонда бўлганимизда қардошларимиз рус аёлига бағишланган ажойиб кинофильмни фахр билан намойиш қилиб кўрсатдилар. Юқорида кумуш чўққили тоғлар, тоғ бағрида эса кумуш сочли, тоғ бардошли аёл гўзалликлар оламига мафтун бўлганча кезиб юрибди. Қорли тоғлар... Залворли қоялар барида кумуш укпарлар ястаниб ётибди. Тоғ

[illegible] да фаннинг ривожланиши билан бевосита боғланган. 1920 йили Райкова Петроград университетини битириб, Ўрта Осиё университетини ташкил қилиш учун Тошкентга келганда, ТошДУнинг ҳозирги профессорларидан бири София Холидовна Миркамолова бир ёшли қизалоқ экан. Айтмоқчимизки, Райкова фан қўриғини очганларнинг бири. Ундан буён 53 йилларнинг карвонлари ўтди. Бизни Пушкин, Ломоносов, Менделеев, Горь-

Турли МАМЛАКАТЛАРДА

ХАЛҚ БАХТ-САОДАТИ УЧУН

КПСС Марказий Комитети Бош секретари Леонид Ильич Брежневнинг Москва Бауман сайлов округи сайловчиларининг сайловолди йиғилишида сўзлаган нутқи бутун дунёда ғоят қизиқиб ва кенг маъқулланиб кутиб олинди.

Барча қитъалардаги мамлакатларнинг матбуоти нутқнинг тўла текстини ёки батафсил баёнини эълон қилди. Кўпгина газеталар ўз саҳифаларида КПСС Марказий Комитети Бош секретарининг Кремлдаги Съездлар саройида олинган суратини босиб чиқардилар.

Чет эл матбуоти, радио ва телевидениеси ўз шарҳларида ўртоқ Л. И. Брежневнинг жаҳон сиёсатининг энг муҳим ва актуал проблемалари тўғрисида айтган гаплари катта халқаро аҳамиятга эга эканлигини таъкидлаб, КПСС Марказий Комитети Бош секретарининг нутқи совет кишиларининг фаровонлигини юксалтириш — Совет Иттифоқи Коммунистик партияси амалий фаолиятининг диққат-марказида турганлигини кўрсатувчи ёрқин далил эканлигини таъкидлаб ўтмоқдалар.

Социалистик мамлакатларнинг газеталари, капиталистик давлатлардаги прогрессив матбуот сайловчиларнинг ўртоқ Л. И. Брежнев билан учрашуви КПСС билан совет халқининг монолит бирлигини кўрсатувчи ажойиб намойишга айланганлигини уқтириб ёзмоқда.

● СОФИЯ. Болгариянинг «Земеделско знаме» газетаси бундай деб ёзади: бутун дунё КПСС Марказий Комитети Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежневнинг сайлов олди нутқини бир неча кундан бери ғоят қизиқиб кутиб турган эди. Зотан бу қонуний бир ҳолдир. Л. И. Брежневнинг берган баҳолари, мамлакатлар ўртасидаги муносабатларга берган йўналишлари, унинг принципиал йўл-йўриқлари, замонамиз энг буюк сиёсий арбобининг заковати бизга ишонч бағишлайди, тинчлик учун миллион-миллион курашчиларга, планетамиздаги реалистик фикр юритувчи ҳамма кишиларга янги куч бағишлайди. Замонамизнинг муҳим проблемалари тўғрисида Леонид Ильич Брежневнинг айтганлари ғоят ишонарли ва жуда ҳам ҳаққоний гаплардир.

«Отечествен фронт» газетаси бундай деб ёзади: ўртоқ Л. И. Брежнев ўз нутқида КПСС ва Совет давлатининг ташқи сиёсати тўғрисида, бутун дунёда тинчликни мустаҳкамлаш, партия XXIV съезди қабул қилган Тинчлик программасини амалга ошириш йўлида КПСС Марказий Комитети билан ҳукуматнинг ғоят зўр ғайрат ва қатъият билан иш олиб бораётганлиги тўғрисида батафсил гапирди.

● ПРАГА. Сайловчиларнинг СССР Олий Совети депутатлигига номзод, КПСС Марказий Комитети Бош секретари Л. И. Брежнев билан Кремлдаги Съездлар саройида бўлиб ўтган учрашуви тўғрисидаги батафсил ҳисоботни Чехословакиядаги ҳамма газеталар ўзларининг биринчи саҳифаларида босиб чиқардилар.

«Руде право» газетаси Л. И. Брежнев нутқининг тўла текстини эълон қилиб, ҳозирги беш йиллик давомида Совет Иттифоқини ижтимоий-иқтисодий ривожлантириш якунларини батафсил баён қилди, ўнинчи юбилей беш йиллигининг катта аҳамиятга эга эканлигини таъкидлади. Шу беш йиллик план СССР халқ хўжалигини 1976—1990 йилларда ривожлантириш бош истиқболлари билан бирга тайёрланмоқда. Л. И. Брежнев, деб ёзади «Руде право» газетаси, КПССнинг олиб бораётган ташқи сиёсатига ва ҳозирги замон халқаро муносабатларнинг жуда муҳим масалаларига ғоят катта эътибор берди, халқаро вазиятдаги қулай силжишлар аввало, воқеаларнинг боришига социализм дунёси ўтказган таъсирнинг натижаси, унинг муваффақиятлари, унинг куч-қудрати, унинг тимсоли натижасидир.

● ВАРШАВА. Польша газеталари ўзларининг биринчи саҳифаларида Л. И. Брежнев нутқининг тўла баёнини «Тинчлик тақдирига кўрсатилган ҳал қилувчи таъсир», «Жаҳондаги вазиятда юз берган қулай силжишлар — аввало социализм муваффақиятларининг натижаси», «КПСС коммунизмнинг янги-янги ғалабалари йўлида, ер юзида тинчликни кўзлаб СССРнинг куч-қудратини мустаҳкамлаш учун бундан кейин ҳам курашаверади», «Совет халқи партия сиёсатини тўла маъқулламоқда» деган сарлавҳалар билан босиб чиқарди.

(ТАСС).

АФРИКА БИРЛИГИ ТАШКИЛОТИНИНГ ДЕКЛАРАЦИЯСИ

МОГАДИШО. Африка Бирлиги Ташкилоти давлатлари ва ҳукуматлари бошлиқлари ассамблеясининг бу ерда давом этаётган сессияси Гвинея — Бисау республикасининг суверенитетини, шунингдек Ангола, Мозамбик, Сан-Томе ва Принсипи халқларининг ҳуқуқларини қатъий суратда ҳимоя қилди. Африка мамлакатларининг раҳбарлари махсус декларацияда Португалия қўл остидаги территориялар халқларининг озодлик йўлидаги курашини ҳар томонлама қўллаб-қувватлаётганликларини айтдилар. Декларацияда таъкидлаб ўтилганидек, барча мазлум халқларга сўзсиз мустақиллик бериш — Португалия мустамлакаларига доир проблемаларни ҳал этишнинг бирдан-бир тўғри йўлидир. (ТАСС).

Италиядаги ҳукумат танглигига доир

● РИМ. Мамлакат президенти Ж. Леоне Италия Министрлар кенгаши раиси М. Румор ҳукуматининг истеъфосини қабул қилмаган эди. М. Румор бу ерда христиан-демократик ва социалистик партияларнинг делегациялари билан учрашди. Суҳбат вақтида ҳукуматнинг иқтисодий сиёсатига доир масалалар юзасидан ҳар икала партия ўртасидаги ихтилофларни бартараф этиш проблемалари муҳокама қилинди. Ана шу ихтилофлар Италияда ҳукумат танглигини вужудга келтирган эди.

М. Румор 15 июнда республикачилар партияси ва социал-демократик партиянинг вакиллари билан учраш ди. (ТАСС).

БОЛГАРИЯ ЯНГИЛИКЛАРИ

◆ 1.450.000 нусха — Болгарияда нашр этиладиган Совет Иттифоқи газета ва журналларининг умумий тиражи ана шунча. Бу ерда СССР газета-журналларининг 92 проценти обуна қилинади. «Правда» энг оммавий газета ҳисобланади. «Коммунист», «Работница», «Советский Союз», «Огонёк», «Советская женщина» журналларини ҳам минг-минглаб болгариялиикклар севиб ўқишади.

* * *

◆ Болгарияда ҳозирда уч-тўрт кун ичида бутун 1939 йил мобайнида ишлаб чиқарилган миқдорда электр энергияни ҳосил қилинмоқда. 1975 йилга бориб, электр энергия ишлаб чиқариш 30-32 миллиард киловатт-соатга етади. Янги электр станциялар қурилиб, мавжудлари эса замонавий жиҳозлар билан қайта қуроллантирилмоқда. Дунай дарёси соҳилида Руминия билан ҳамкорликда йилига беш миллиард киловатт-соат электр энергия тайёрлай оладиган йирик гидроэнергетика комплекси барпо этилади.

БХРда Совет Иттифоқи ёрдамида эса биринчи атом электр станцияси жадал суръатлар билан барпо этилмоқда. Унинг иккинчи навбат қурилиши эса бошлаб юборилди. Атом электр станциялари икки мингинчи йилга келиб Болгариянинг электр энергияга бўлган талабининг 60-65 процентини қондиради.

* * *

◆ Бундан уч йил олдин Пловдив шаҳри ёнида «Фракия» номли йирик аграр-саноат комплекси барпо этилган эди. Бу ерда маҳаллий табиат ва иқлим шароитлари ҳамда фан ютуқларидан кенг фойдаланилган ҳолда ишлаб чиқаришни ташкил этиш амалга оширилди. Хўжаликнинг барча соҳалари ихтисослаштирилди, замонавий агрохимия маркази юзага келтирилди. Натижада дон ҳосилдорлиги деярли уч баробарга ортди.

Бу йил комплекс коллективи ялпи маҳсулот ишлаб чиқариш ҳажмини 42-45 процентга оширмоқчи.

(«СОФИЯ—ПРЕСС» — АПН).

ЮБИЛЕЙГА БАҒИШЛАНДИ

Тошкент қишлоқ хўжалик институти ёшларни тарбиялаш ва вояга етказишда катта фаолият кўрсатмоқда. Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 50 йиллигини муносиб кутиб олиш учун студентлар орасида сиёсий тарбиявий ишлар планли равишда олиб борилмоқда. Юбилейга атаб ректорат ва партия комитети ташаббуси билан илмий-назарий конференциялар ва лекция пропагандасига оид тадбирлар ўтказиб турилибди. Яқинда ўтказилган институт профессор-ўқитувчиларининг навбатдаги XXV илмий конференцияси Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 50 йиллигига бағишланди. Конференцияни институт ректори В. И. Ленин номли қишлоқ хўжалик фанлари академиясининг мухбир аъзоси, биология фанлари доктори, профессор А. Имомалиев кириш сўзи билан очди.

Конференция тўрт кун давом этди. Унда ижтимоий фанлар, селекция, уруғчилик ва генетика, умумий деҳқончилик ва қишлоқ хўжалик мелиорацияси, мевачилик ва узумчилик, агрохимия ва тупроқшунослик, сиёсий иқтисод ва қишлоқ хўжалик экономикаси, математика ва геодезия, кибернетика каби ўн тўққизта секция самарали ишлади.

Конференцияда В. И. Ленин жаҳонда биринчи социалистик давлатнинг асосчиси, Ўзбекистон индустрияси ва қишлоқ хўжалигининг тараққиёти, СССР халқларининг бузилмас бирлиги ва қардошларча дўстлиги — социализмнинг буюк ғалабаси, Ўзбекистонда ленинча миллий сиёсатнинг тантанаси каби мавзуларда докладлар ўқилди.

А. РАҲИМОВ.

НЕВА КУЙЛАРИ

ЛЕНИНГРАДДАН ХАТ

«Лира» магазинига мамлакатимизнинг турли шаҳарларидан мактублар келиб туради. Қўшиқ шайдолари ўзлари ёқтирган пластинкалар ва ноталар, қолаверса, маслаҳат сўраб хат ёзишади. Ўзбекистоннинг Когон шаҳрида истиқомат қилувчи Ю. Қамбаров мазмур магазин номига қуйидаги мактубни йўллабди: «Қадрли дўстлар! «Лира» магазини ҳақида кўп эшитганман-у, лекин аниқ маълумотларга эга эмасман. Магазиннинг иш тартиби, бўлимлари, имкониятлари ҳақида ёзиб юборишингизни оиламиз номидан сўрайман»...

Ишчи Ю. Қамбаров музика шайдоларидан. У классик ва халқ куйларини ёқтиради. Уни турли асбобларни мароқ билан чалади. Фарзандлари эса, музика мактабида таҳсил олишмоқда. Лекин Когонда баъзи ноталарни топиб бўлмайди. Шу боисдан ҳам Қамбаровга Ленинградга мактуб йўллашни тавсия қилишди. Орадан кўп ўтмай Нева бўйидан кутилган совға — ноталар тўплами ҳам етиб келди.

«Лира» магазинининг бўлим мудири Светлана Григорьева шундай ҳикоя қилади:

— Фақат бир ой мобайнида мамлакатимизнинг турли шаҳарларига 700га яқин бандероль ва 60 дан зиёд посилкалар юборилди. Хоразм воҳасининг Гурлан қишлогидан ҳам «Лира» номига хат келиб туради. Бу ерда «Музыка» нашриётида босмадан чиққан «Баян бўйича ўқув китоби»нинг бир нечтасини юбордик. Тошкент областининг Солдатское посёлкасида Д. Шостакович ва О. Моцартнинг китобларини жўнатдик.

О. СОВИТОВ.

Ахборот Янгиликлар Хабарлар

ХАТЛАРДАН САТРЛАР

«ЧОРВАДОР» — МОСКВАДА

«Чорвадор» ансамбли — чўпон, ўқитувчи ва медицина ходимларидан ташкил топган. Сўнгги уч йил ичида бу ансамбль Жиззах областидагина эмас, бутун республикага танилди. Унинг маҳоратли солистлари республика телевизион кўрсатувларида қатнашмоқда. Ансамбл коллективи шу кунларда Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 50 йиллик тўйи шарафига катта программали концерт тайёрламоқда. Бу программа Ватанимиз пойтахти Москвада — Бутуниттифоқ халқ хўжалиги ютуқлари выставкаси, концерт заллари, маданият ва истироҳат боғларида намойиш қилинди. Ҳаваскорлар Ўзбекистон ва қардош республикалар композиторларининг қўшиқлари, ўзбек халқ рақсларини ижро этдилар. «Намунали маданият уйи». «Клуб ишчилари аълочиси» унвонларига эга бўлган маданият уйининг директори А. Тошпўлатов ансамблга раҳбарлик қилмоқда.

АТЕИСТ ЛЕКТОРЛАР КУРСИ

Хоразм область партия комитети атеист лекторлар тайёрлаш бир ойлик курсини очди. Курс тингловчилари илмий атеизм тарихи, марксча-ленинча илмий атеизм, янгича урф-одатлар, маросимлар, лекторлик маҳорати ва бошқа мавзуларда лекциялар тингладилар.

Лекцияларни раҳбар партия ходимлари, В. И. Ленин номидаги Хоразм Давлат педагогика институти ўқитувчилари, республика илмий атеизм уйи лекторлари ўқидилар. Курс тингловчилари маданий-оқартув муассасаларининг ишлари билан ҳам танишадилар.

Ж. ЖАЙЖОНОВ.

ОБОД ПОСЁЛКАЛАР

Тўрткўл район «Намуна» колхози правлениеси ва партия ташкилоти колхоз қишлоғини посёлкалаштиришга катта аҳамият бермоқда. Қишлоқ қиёфаси ўзгариб, янги-янги бинолар қад кўтармоқда. Хонадонларга газ, водопроводлар киритилаётир. Яқинда 50 дан ортиқ колхозчи ҳовли тўйлари ўтказди. Колхоз бинокорлари қураётган посёлка марказидаги икки қаватли колхоз идорасининг янги биноси, ҳаммом, клуб ва маиший комбинат ҳам битай деб қолди.

Б. НАЗАРОВ.

ОЛАМДА ЯХШИЛАР КЎП

ҚАЙНОНА ҲАМОНА

Халқ хўжалиги институтининг II курсида ўқиб турганимда ота-онам мени турмушга беришди. Шунгача олий стипендия олиб, ўқир эдим. Ичимда энди ҳаммаси тамом бўлди. Қайнота-қайнонанинг раъйига қараб, уй ишларига ўралашиб, аъло баҳога ўқиш уёқда турсин ўқишга ҳам мунтазам қатнай олмасам керак, деб ўйлаган эдим.

Бахтимдан ўргилайки, хаёлларим пучга чиқди. Яхши одамлар, олижаноб кишилар оиласига келин бўлиб тушибман. Бояги-бояги ўқишларимда аъло ўқиб, ҳатто жамоат ишларида ҳам фаол қатнашавердим. Диплом иши арафасида фарзандлик бўлиб қолдим. Қайнонам Шароfат ая яна жонимга оро кирдилар. Киши уйидан тинч бўлса, оиласидагилар билан тотув бўлса, иши ҳам ўқиши ҳам равон кетавераркан.

Институтни имтиёзли диплом билан тугатдим. Бу фақат ва фақат қайнонамнинг яқин ёрдами, меҳрибонлиги туфайли деб ўйлайман. Агар у киши мен дарс тайёрлаётган вақтда боламни олиб турмасалар, ошовқатни ҳам бутунлай менга ташлаб қўйсалар, табиийки, аъло ўқиш уёқда турсин, институтни ҳам битиролмасдим.

Институтнинг йўлланмаси билан Социал таъминот министрлигига ишга келдим. Ҳозир у ерда катта бухгалтер бўлиб ишлаяпман. Ишхона раҳбарлари боламнинг ёшлигини назарга олиб узоқ муддатли отпуска олишни тавсия этишди. Ойижонимга маслаҳат қилсам, «давлат сизни шунча ўқитиб қўйса-ю, сиз уйда ўтирсангиз ярашмайди, болам, неварам менга эрмак, ишлайверинг» дедилар.

Ҳар куни кўтаринки кайфият билан ишга кетаман. Ишдан эса қизалоғим, ойижонимни соғиниб, уларга тансиқ нарсалардан илиниб, энтикиб қайтаман. Бизнинг тотувлигимиздан фақат қайнона-келин, қизалоғимгина эмас, оиламизнинг барча аъзолари баҳраманд. Умр йўлдошим бизнинг очилиб, бир-биримизга меҳрибончилик қилиб ўтирганимизни кўрганида ўзида йўқ қувониб кетади.

Яхши қайнона ўз онангдан сира қолишмас экан. Оиламизнинг тотувлиги, тинчлиги тадбиркор, кўнгли кенг қайнонам туфайли деб ўйлайман. У кишидан умрбод миннатдорман.

Раъно ОРИПОВА.

Самарқанд чинни заводи коллективи беш йилликнинг белгиловчи йилида зўр ғайрат билан ишламоқда. Бу йил 22 миллион дона турли хил маҳсулот тайёрланади. Суратда: корхонанинг илғор ишчиси, маҳсулот сифати бўйича назоратчи Р. Аҳмедова.

В. Сироткин фотоси.

ШИФОКОР МИНБАРИ

ҲАРОРАТ ВА ҲАЛОВАТ

Ўзбекистонда ёз иссиқ ва қуруқ, бунинг устига анча узоқ бўлади. Натижада кундуз кунлари ҳарорат ниҳоятда кўтарилади. Ҳаво исиб, намлик камаяди, тупроқ ва бизни ўраб турган нарсалар ҳаддан ташқари қизиб кетади. Хусусан, ҳаво ҳарорати 37 даражага чиққанда тупроқ 52 даражагача, 39 да эса 60 даражагача қизийди.

Ёз пайтлари иш жараёнидагина эмас, танаффус пайтларида ҳам, иш тугагандан кейин ҳам киши организми юқори ҳарорат куршовида бўлади. Бу эса организмнинг иссиқликка қарши курашини анча қийинлаштиради. Гап шундаки, организм совуққа қараганда иссиқдан кўпроқ ҳимоясиздир.

Ёз иссиғининг таъсири остида Ўрта Осиё аҳолисида қон босими пасаяди, меъда шираси ишлаб чиқариш камаяди, натижада кишида иштаҳа йўқолади. Ёз пайти қонда кислород баҳордагига нисбатан анча камаяди. Иссиқ кунлари соат 12-13-ларда оёқ ва қўл панжалари қичишади. Иссиқ цехларда, қурилишда ишлаётганда маълум режимга ва ҳимоя воситаларига амал қилинмаса, киши терлайди ва танасидаги суюқликнинг кўпини йўқотади. Айни пайтда қон қуюқлашиб, ёпишқоқлиги ошади, юрак-томир системасининг ишлаши анча қийинлашади ва қон босими пасаяди. Энг муҳими, ишчи ўзини ёмон ҳис қилади, ҳаловати йўқолиб, иш қобилияти сусаяди.

Ёзда юқори ҳароратнинг салбий таъсирига қарши курашишни кўча ва майдонлар иқлимини яхшилашдан бошлаш керак. Энг аввало, шаҳар ва аҳоли пунктларини кўкаламзорлаштириш лозим. Яшил ўсимликлар карбонат кислотасини ютиб, кислород ажратади, ҳавони чанг ва газлардан тозалайди. Маълумки, яшил ниҳоллар ҳавода учиб юрган чангнинг 72 процентини, газларнинг 60 процентини ушлаб қолади. Дарахтлар маълум миқдорда ҳароратни ва ҳаво намлигини бошқариб турувчи «ўпка» ролини ўтайди. Шаҳарнинг дарахтлар қопланган қисмида ҳарорат очиқ жойдагидан уч даража паст, ҳавонинг намлиги нисбатан 15-20 процент юқори, тупроқ ҳарорати эса 20 даражагача паст бўлади.

Афсуски, республикамиз шаҳарларида боғ-роғлар ҳали кам. Аҳоли жон бошига нормадаги 10 квадрат метр ўрнига 4-5 квадрат метр боғ-роғлар тўғри келади. Ҳолбуки, Киев ва Олмаота сингари шаҳарларда аҳоли жон бошига 30 ва ундан ортиқ квадрат метр кўкаламзор тўғри келади. Ҳатто Москвада ҳам боғ-роғлар киши бошига Тошкентдагидан икки баробар зиёддир. Тошкентда ва Ўзбекистоннинг бошқа шаҳарларида дарахтлар япроғи қалин чанг билан қопланган. Айниқса, пахта тозалаш заводлари ва йирик корхоналар атрофидаги дарахтлар чангдан қовжираб қолаётир. Киевда тез-тез ёмғир ёғиб туришига қарамай, дарахтлар махсус машиналар ёрдамида ювиб турилади. Бизнинг шаҳарларимизда эса бу нарсага негадир эътибор қилинмаётир.

Олмаота, Фрунзе ва бошқа шаҳарларда арик системаси жуда яхши ташкил қилинган. Ариқларда доимо тиниқ сув оқиб туради ва шаҳар иқлимини яхшилайди. Ўзбек чойхоналарининг сув ва серсоя жойга қурилиши бежиз эмас. Шунинг учун ҳам шаҳар, микрорайон, дала шийпонларини кўкаламзорлаштириш ва сув билан таъминлашда ток сўрилари тиклашга алоҳида эътибор бериш керак. Чунки ток иқлимни анча яхшилайди. Марғилон шойи комбинати қошидаги, Тошкентдаги Навоий номли Ўзбек Давлат катта театри олдидаги сингари фонтанларни кўпайтириш лозим.

Фонтанлар ҳавони намлайди, иқлимни яхшилайди. Қурувчилар учун қурилиш майдонида, колхозчилар учун эса дала шийпонларида душхоналар ташкил қилиш, айниқса, фойдали.

Трамвай, троллейбус ва автобус бекатларининг ҳаммасида соябон ва скамейкалар бор деб бўлмайди. Қуёш тиғида транспорт кутиш иссиқ ёз ҳароратининг салбий таъсирини янада оширади. Автобус, троллейбус ва трамвайлардан айримларининг ойнаси кўпинча очилмайди. Бу эса йўловчиларни баттар димиқтиради.

Венгрияда 50 мингдан ортиқ аҳолиси бўлган ҳамма шаҳарларда чўмилиш ҳавзалари бор. Тошкентдаги Комсомол кўлининг суви унча тоза эмас. Салор, Жўн арикда эса чўмилиш, умуман, хавфли. Сув ифлос. Бўзсувнинг суви нисбатан тоза, лекин унинг соҳили чўмилишга жуда ноқулай. Тоза сув ҳавзаларининг соҳилларини ободонлаштириш, чўмилиш ҳовузлари қуриш зарур.

Организмнинг қизиб кетишига қарши курашда кийим жуда муҳим роль ўйнайди. Кузатишлар шуни кўрсатдики, Тошкентда ҳаво ҳарорати 39-40 даражага чиққанда ипак, ип-газлама ёки зиғир толасидан тикилган куйлак остидаги ҳарорат 34-37 даража бўлади. Ўзбекистон шароитида сунъий толадан тикилган кийимлар тана ҳароратини ошириб юборади. Агар, ипак, ип-газлама ёки зиғир толасидан тайёрланган куйлакда киши танасининг бир квадрат метри бир соатда 300 грамм тер чиқарса, сунъий газмолда у 400-500 граммгача боради. Сунъий газмол ҳавони яхши ўтказмайди, шунинг учун ҳам киши ўзини ҳумдонда юргандек ҳис қилади. Ёзда ипак, ип-газлама. зиғир газламадан тикилган кийим кийиш тавсия этилади. Ёқа қайрилма бўлиши керак. Кийимнинг кенгроқ бўлгани маъқул. Иссиқ пайтларда оёқнинг терлашини ҳисобга олиб, пойафзални бир размер катта кийиш лозим. Айниқса, матодан тикилган пойафзал, шиппак кийиш мақсадга мувофиқдир.

Юқорида таъкидланганидек, ёзда иштаҳа бўғилади. Эрталаб, ҳаво салқин пайтда ейилган овқат яхши ҳазм бўлади. Қишда тушки овқатни тўйиб еса бўлади. Ёзда эса овқатланишнинг асосий қисмини эрталаб барвақт ёки кечқурун соат 7-8 ларда (ухлаш олдидан эмас, албатта) ўтказиш керак. Овқат етарли калорияли бўлиши лозим. Ёз пайтлари киши терлаганда организмдаги витамин ва тузларнинг бир қисми чиқиб кетади. Бунинг учун кўкатлардан, жумладан, болгар қалампири, карам, помидор, кўк нўхат ва қора нондан кўпроқ истеъмол қилиш керак.

Чанқоқни босиш учун кўк чой, олча қайнатмаси, қуруқ мева шарбати, совуқ квас, айрон, қимиз ичиш тавсия этилади. Лекин бир суткада ичимликлар ҳажми икки литрдан ошмаслиги керак. Шаҳарда газли сув автоматларини кўпайтириш зарур.

Урушга қадар Тошкентда ва Ўзбекистоннинг бошқа шаҳарларида иш эрталаб соат 8 дан бошланарди. Ҳозир кўпгина муассасаларда куннинг энг иссиқ пайтида (соат 10 дан кечқурун 7 гача) ишлашади.

Иш вақтини эртароқ бошлашни ўйлаб кўрилса ёмон бўлмасди. Уй-жой бинолари, корхона ва муассасаларни кондицион ҳаво билан таъминлаш, қуёш нуридан ҳимоя қилувчи қурилмалардан фойдаланиш ниҳоятда зарур. Қурилиш лойиҳаларида уй-жой, муассаса ва корхоналарни шамоллатиб туриш имкониятлари ҳисобга олиниши лозим. Буларнинг ҳаммаси организмнинг қизиб кетишига қарши курашиш учун зарур шароитларни вужудга келтиради ва инсон ҳаловатини таъминлайди.

А. ЗОҲИДОВ,
СССР Медицина фанлари академиясининг мухбир аъзоси, Ўзбекистон ССР ва ҚҚ АССРда хизмат кўрсатган фан ва техника арбоби, профессор.

Фан ва техника янгиликлари

● БУДАПЕШТ. Секешфехервар шаҳридаги автобус заводининг мутахассислари жаҳонга машҳур «Икарус» маркали автобусларнинг янги икки хил моделини тайёрладилар. Шулардан бири — «Икарус-211» қишлоқ жойларда кўпроқ ишлатилади. Автобусни тайёрлашда Совет Иттифоқи ва ГДР корхоналари ҳам қатнашади. Шу йилиёқ завод дарвозаларидан шундай моделдаги автобусларнинг дастлабки туркуми чиқади.

«Люкс» сериясидаги «Икарус-256» автобуси корхонанинг иккинчи янгилигидир. Бу автобус шу йилнинг охирларидан ишлаб чиқаришга мўлжалланади.

Ҳозир бу моделлар Будапештдаги халқаро ярмаркада намойиш қилинмоқда ва томошабинларнинг зўр қизиқишига сазовор бўлмоқда.

● ТОКИО. Япония пойтахтида кўча ҳаракатини автомат тарзда контроль қилиб турувчи янги марказ очилди. Компютерлар ёрдамида бу марказ 158 кўча ва 316 чорраҳадаги транспорт вазияти тўғрисидаги маълумотларни ишлаб чиқади.

Бу маълумотлар йўлларга ўрнатилган датчиклар ёрдамида берилади. Электрон ҳисоб машиналари уларни таҳлил этиш асосида транспорт вазиятига қараб иш режимини ўзгартириш тўғрисида 1500 светофорга автомат тарзда буйруқ беради.

Япония пойтахтининг транспорт магистралларида тиқилинчни камайтириш заруратидан шу марказни қуриш лозим деб топилди. Марказ 500 миллион иенага тушди.

ЯПОНИЯДА ёғоч ўрнига махсус пластмасса ишлатилувчи қалам ясаш технологияси ишлаб чиқилди.

Бу қаламлар одатдаги ёғоч қаламлар сингари очилади. Ишлатилувчи пластмасса бир мунча юмшоқ бўлганлигидан қалам эгилади. Шунинг учун графит ўрнига махсус составдаги ўзак олинган. Янги қаламни бўяшга эҳтиёж йўқ. Натижада ишлаб чиқариш харажатлари анча қисқаради.

● ДЕҲЛИ. Космик зарралар табиатини ўрганувчи ҳинд астрофизиклари ғалати бир эксперимент ўтказяптилар. Чуқурлиги 3 минг метрдан ошадиган шахта эксперимент ўтказилувчи жой қилиб олинди. Бу ерга ўрнатилган ускуналар ернинг шунчалик чуқурлигигача ўтиб бора оладиган энг актив зарраларнигина қайд этади.

Ҳиндистоннинг таниқли астрофизиги профессор М. Ж. К. Менон журналистлар билан қилган суҳбатда ҳозир бундай экспериментлар жаҳоннинг атиги яна тўрт-беш ер ости лабораторияларидагина ўтказилмоқда, деди. Биз ўтказаётган тадқиқотлар қуёш ва бошқа космик жисмларнинг табиати тўғрисида янги-янги маълумотлар беради, деб ишонамиз. (ТАСС).

Телевидение

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 12.00 — МОСКВА. 18.00 — ТОШКЕНТ. 18.05 — Қўғирчоқ фильм. 18.25 — «Ешлик» студияси кўрсатади. 18.50 — Оламда нима гап? 19.10 — «Ахборот». 19.25 — Приморье ўлкасининг муқобил плани — амалда (Москва). 20.10 — Ўн минут музика. 20.20 — «Ахборот». 20.40 — Инсонни ардоқланг (бадиий фильмнинг биринчи серияси). 22.00 — «Вақт». 22.30 — Марҳабо, талантлар. ҚҚ АССР ҳаваскорларининг чиқиши. ИККИНЧИ ПРОГРАММА. 18.00 — МОСКВА. 19.00 — Янгиликлар. 19.10 — Почтальон ва почта. 19.25 — Ҳужжатли кино экрани (Тошкент). 20.10 — Концерт. 20.55 — Қишки баллада (спектакль). 22.00 — Телефильм. 22.30 — Спектаклнинг давоми. УЧИНЧИ ПРОГРАММА. 18.30 — ДУШАНБА КЎРСАТУВЛАРИ.

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 20/VI да Ўзбек хореография билим юртининг ҳисобот концерти.

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 18/VI да Комиссия, 19/VI да Оқшомдан тушгача, 20/VI да Ой тутилган тунда.

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 17/VI да Ўжарлар, 19/VI да Олифта, 20/VI да Хонума хоним.

КИНО

ҚИШКИ БИНОДА

Шахсий топшириқ — «ЎЗБЕКИСТОН» (жуфт соатларда).

Соялар чошгоҳда йўқолади — «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун).

Макеннинг олтинлари — САНЪАТ САРОЙИ (кундуз ва кечқурун).

Сибирлик бобо — Ғ. ҒУЛОМ номли (кундуз ва кечқурун).

Италияликларнинг Россиядаги ғалати саргузаштлари — С. РАҲИМОВ номли (кундуз ва кечқурун), «СПУТНИК» (жуфт соатларда).

Ташвишли 2 кун — «ЧАЙКА» (кундуз ва кечқурун), ҲАМЗА номли (тоқ соатларда).

Чингачгук — катта илон — «СПУТНИК» (тоқ соатларда).

Кумуш кўл ҳазинаси — «МОСКВА» (жуфт соатларда).

Қизил бодрезак — «ДРУЖБА» (кундуз ва кечқурун).

ТОШКЕНТ ХАЛҚ ХЎЖАЛИГИ ИНСТИТУТИ
вакант вазифаларга қўшимча

КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

катта ўқитувчилар: меҳнатни илмий ташкил қилиш ва бошқариш;
ассистентлар ёки катта ўқитувчилар ёки доцентлар: бухгалтерия ҳисоби ва эҳтимоллик назарияси, совет ҳуқуқи.

Конкурс муддати — эълон чиққан кундан бошлаб бир ой.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, Олмазор кўчаси, 183-уй.

ТОШКЕНТ ТОПОГРАФИЯ ТЕХНИКУМИ
1974-75 ўқув йили учун

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Техникум қуйидаги мутахассисликлар бўйича ўрта малакали кадрлар тайёрлайди: техник-топографлар, техник-геодезистлар, техник-картографлар, инженерлик геодезияси-техниклари.

Техникумда 8-синф ҳажмида маълумотлилар учун ўқиш муддати 3 йил-у 9 ой, ўрта маълумотлилар учун 2 йил-у 9 ой.

КИРИШ ИМТИҲОНЛАРИ — 1 АВГУСТДАН БОШЛАБ: математика (оғзаки), рус тили (ёзма)дан ўтказилади.

Ҳужжатлар қабул қилинмоқда.

МАШҒУЛОТЛАР — 1 ОКТЯБРДАН БОШЛАНАДИ.

Бошқа шаҳардан келганлар ётоқхона билан таъминланадилар.

Техникум ҳузуридаги сиртқи бўлимда техник-топографлар, техник-геодезистлар ва техник-топографлар тайёрланади.

Мурожаат учун адрес: Тошкент-125, М. Горький проспекти, 82-уй (17, 41, 69-автобуслар, 13, 22-трамвайларнинг «Универмаг» бекати).

ТОШКЕНТ ТЎҚИМАЧИЛИК ВА ЕНГИЛ САНОАТ ИНСТИТУТИ
(Горбунов кўчаси, 5-уй)
24 ИЮНЬ
ЭРТАЛАБ СОАТ 10 ДАН БОШЛАБ

«ОЧИҚ ЭШИКЛАР КУНИ»НИ ЎТКАЗАДИ

Ўрта мактабларнинг битирувчилари таклиф қилинади.

КАТТАҚЎРҒОН ШАҲРИДА
29—30 ИЮНДА
Ўзбекистон ССР 1974 йилги пул-буюм лотереясининг учинчи чиқарилиши бўйича

ЮТУҚЛАР ТИРАЖИ ЎТКАЗИЛАДИ

ЛОТЕРЕЯ БИЛЕТЛАРИНИ СОТИБ ОЛИНГ!

ҲУЖУМКОРЛИК УСЛУБИДА

Шахмат

Франциянинг Ницца шаҳрида Жаҳон XXI шахмат олимпиадаси бошланган. 11 карра олимпиада чемпионлари — совет гроссмейстерлари бу гал ҳам ғалабани қўлга киритиш учун пухта тайёргарлик кўришди. Командамиз сафида Карпов, Корчной, Спасский, Петросян, Таль, Кузьмин сингари шахмат сардорлари бор. Бироқ биз бу сафар аёллар ўртасида қизғин давом этаётган ярим финал ўйинларининг баъзи томонлари ҳақида қисқача тўхталмоқчимиз.

Мамлакатимизда истеъдодли ёш шахматчилар кўпайиб бораётгани кўпчиликка аён. Бу борада Тбилиси ҳамда Львов шаҳарларини ҳурмат билан тилга оладилар. Чунончи, ўсмирлар ўртасида Европа чемпиони ҳамда СССР кубогининг эгаси 22 ёшли халқаро мастер Олег Романшин, ўсмирлар ўртасида жаҳон чемпиони яқинда Испанияда ўтган улкан халқаро турнир ғолибларидан бири 21 ёшли Александр Белявский, СССР чемпиони, ҳозир тож даъвогари Марта Шуль ва бошқалар Львовда тарбия кўришган. Тбилиси бўлса ўзининг Нона Гаприндашвили, Нана Александрия қолаверса 13 ёшли Майя Чибурданидзе сингари довруғи оламга кетган қизлари билан машҳур.

Аёллар ўртасида жаҳон чемпионлиги учун ярим финал матчларида иштирок этаётган 4 забардаст шахматчининг иккиси ана шу шаҳар вакиллари эканлиги бечиз эмас. Ригада фаол услуб тарафдорлари — Нана Александрия билан Марта Шуль учрашиб қолдилар. Иккаласи ҳам хонаси келганда «қурбон»лар бериш йўли билан рақиб шоҳини нишонга олишдан қайтмайдиганлардан.

Яккама-якка олишувнинг дастлабкисиёқ томонлар курашга ҳужумкорлик руҳида шайланганлигидан далолат бериб турибди. Актив ҳаракатлар жараёнида узоқроқни кўра олган тбилисилик шахматчи биринчи ва иккинчи ўйинни ютиб чиқди. Лекин Львов вакили кейинги икки учрашувда устун келиб, ҳисобни бараварлаштириб олди. Шундан кейин Нана Александриянинг ҳужумкорлик услуби янада кескинлашиб, кетма-кет уч маротаба қўли баланд келди ва ҳисоб унинг фойдасига 5:2 бўлди. Наҳотки 7 ўйиннинг биттаси ҳам дуранг бўлмаса, деб мухлислар таажжубга тушаётгани ҳақ. Бунинг сирини ўйинлар пайтида нақадар кўп ажиб «қурбон»лар берилганлиги, нафис комбинациялар амалга оширилганлигидан излаш керак.

Саккизинчи учрашув беш соатлик мураккаб курашлардан сўнг тугалланмай қолди. Эртасига ниҳоясига етказилиши керак эди. Лекин Шульнинг бетоблиги туфайли ўйин кечиктирилди. Александрия финалга йўлланма олиш учун дуранг қилса бас эди. Нана ниятига етди: 5,5:2,5 ҳисобида енгиб, финалга чиқди.

Орадан икки ҳафта ўтгач, Кисловодскда иккинчи ярим финал матчи ҳам бошланиб кетди. Унда мамлакат чемпионлари, халқаро мастерлар пятигорсклик Валентина Козловская билан ленинградлик Ирина Левитина ўзаро куч синашмоқдалар. Гоҳ у, гоҳ бу томон устунлигида давом этган биринчи ўйин 54-юришда оқ доналарни сурган Козловскаянинг ғалабаси билан тугади. Иккинчи учрашувда тренерларнинг қўли айниқса билиниб турди. Унда яқинда якунланган Карпов — Спасский матчининг дастлабки учрашувида қўлланилган янгича услуб яна бир карра синовдан ўтказилди. Козловская бир пиёдани бериб, ташаббусни қўлга олди. Левитина бир пиёдани қайтариб бериб, имкониятларни тенглаштирди. Қоралар 28-юришда ногоҳ руҳини қурбон бериб, рақиб шоҳига кишти-қойим эълон қилгач, ўйин дуранг бўлди.

Учинчи учрашув Левитинанинг фойдасига ҳал бўлгач, ўйин дуранг бўлди. Ҳисоб тенглашиб 1,5:1,5 бўлиб қолди. Тўртинчисида томонлар битим тузишди. Бешинчисини ютиб олган Козловская яна олдинга ўтди. Бу матчда 8-партиядан кейин ҳам кучлар нисбати тенг (4 : 4), келиб турибди. Финалга ким чиқишини ҳозирча ўзлари ҳам, тренерлари ҳам билмайдилар. Асабларини «жиловлай» олган томон ютиб чиқиши турган гап.

М. МУҲИТДИНОВ,
«Совет Ўзбекистони» шарҳловчиси.

«САНИТАР» ПОЛИМЕР

Ҳар бири бирон фойдали касби билан фарқ қилувчи полимерлар оиласида Новосибирск химиклари таклиф этган полиоксиэтилен даставвал «санитар» бўлиб шуҳрат қозонди. У сувда эригач, ундаги саноат оқиндиларининг ҳатто энг майда аралашмаларини ҳам ҳеч қолдирмай «суриб кетади». Полимер коксланадиган кўмирни сув билан саралашда ҳам қимматли модда бўлиб чиқди. Катка саралаш фабрикаси системасида айланувчи сувга шу полимер қўшилди. Кўмирнинг нобуд бўлиши ва ишлаб чиқариш харажатлари бир йилда миллион сўм қисқарди. Янги полимернинг целлюлоза-қоғоз саноатида, рангли металлургияда, бошқа соҳаларда ҳам истиқболи порлоқ.

Полиоксиэтиленни Ленинград «Пластполимер» илмий ишлаб чиқариш бирлашмасининг Новосибирск филиали мутахассислари яратдилар. Уни саноат кўламида ишлаб чиқариш технологияси ишлаб чиқилиб бўлди. Ташқи муҳитни қўриқлаш борасидаги бу таклифлар область конкурсида биринчи мукофот билан тақдирландди.

(ТАСС мухбири).
Новосибирск.

ПОЙТАХТИМИЗ МЕҲМОНЛАРИ

ҚАРДОШЛАРИМИЗ ТАРОНАСИ

Қардош Тожикистон билан Ўзбекистоннинг олтин тўйига қизғин ҳозирлик кўришдек хайрли ишга санъаткорлар ҳам ўз ҳиссаларини қўшмоқдалар. Ўзбекистонлик бир группа санъаткорлар яқинда Тожикистон шаҳар ва қишлоқларида бўлиб, қардошларимизни мамнун этишган эди. Бу сафар ўлкамизга тожикистонликлар ташриф буюришди.

Шу кунларда республикамиз пойтахтининг концерт заллари, маданият ва истироҳат боғларида тожикча тароналар таралмоқда. Меҳмонларимизга Тожикистон халқ артисти Шоиста Муллажонова раҳбарлик қилмоқда. Шунингдек, улар орасида рақкоса Гавҳар Миржумаева, хушовоз хонанда Жўрабек Муродов ва бошқалар бор. Бу кунгача санъаткорлар Янгийўл ва Юқори Чирчиқ районларида бўлиб, қишлоқ меҳнаткашларини куй-қўшиқларидан баҳраманд этишди. Свердлов номли концерт залида улар илиқ қаршиланди. Мухлисларга, айниқса Жўрабек Муродов ижросидаги қўшиқлар ёқиб қолди. Муродовнинг Ватан, партия, бахт, дўстлик ва муҳаббат ҳақидаги қўшиқлари олқишга сазовор бўлди.

Тожикистонлик санъаткорлар ижросида турли тилларда айтилувчи қўшиқлар, ҳиромон рақслар тошкентликларни мафтун этмоқда.

Ж. ҚУВНОҚОВ.

Редактор М. ҚОРИЕВ.

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ Орган ЦК Компартии Узбекистана Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР
БИЗНИНГ АДРЕС: 700.029, ГСП, Тошкент, «Правда Востока» кўчаси, № 26 * ТЕЛЕФОНЛАР
Эълонлар — 338142, коммутатор — 330249 дан 330258 гача
Р. 01574. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг босмахонаси, Тошкент шаҳри. ИНДЕКС 64583. А. 141.